

Свещеноиконом
Стоян Махлелиев

СМИСЪЛЪТ НА ЖИВОТА

Свещеноиконом Стоян Махлелиев

**СМИСЪЛЪТ
НА ЖИВОТА**

Свещеноиконом Стоян Махлелиев

СМИСЪЛЪТ НА ЖИВОТА

(Беседи за Православните истини)

„Или тази книга ще те държи далече от греха,
или грехът ще те държи далече от тази книга!”

НЕ ДОПУСКАЙ ВТОРОТО!

**издателство
СЛАВЕНА**

Тази книга се написа с Благословието
на Негово Високопреосвещенство
Видински Митрополит

д-р ДОМЕТИАН

На корицата - илюстрация на притчата за бедния Лазар.

Отец Стоян Махлелиев е роден през 1964 г. в село Раздол, Благоевградско. Завършва Софийската духовна семинария и Софийската духовна академия. Осем години е свещеник в Неврокопска епархия и петнадесет години във Варненска и Великопреславска епархия.

Изпълнявал е длъжността игумен на Епархийски манастир „Св. св. Константин и Елена” в едноименния курорт край Варна. Радетел е на идеята православно вероучение да се преподава като редовен предмет в българското училище, като в момента преподава същия като свободно избираем в СОУ „Св. Климент Охридски” във Варна. Понастоящем оглавява отдел за духовно-просветна дейност към Видинска митрополия.

След Светата Библия отец Стоян обича да цитира най-много митрополит Климент:
„Да не забравяме никога: Има православие у нас, има и български народ! Няма православие – няма и български народ!”

Книгата „Смисълът на живота” съдържа беседи за основните православни ценности и добродетели. Тя е изпъстрена с цитати от Светата Библия и разширена с притчи и примери от ежедневието. Засягат се основни теми от семейството през гордостта, суеверията, дяволското влияние върху човека, любовта и прошката, до явяването на антихриста, второто Христово пришествие и свършека на света. Четивото е изключително актуално за нашето съвремие, достъпно и разбираемо за всеки читател. Провокира дълбоки размисли за това как човек пълноценно да изпълни живота си с духовно съдържание.

За повече информация: www.Smisalat-na-Jivota.com

Драги читателю!

Причината да напиша тази книга е чрез текстове най-вече от Свещеното Писание да направя така, че всеки човек да разбере смисъла на нашето земно и задгробно съществуване. Ще се опитам да направя така, че всеки, който чете тези беседи за Православните истини с вяра, до някаква степен да намери себе си, да огледа своето духовно състояние и да си извлече необходимите поуки за духовното равнище, на което се намира.

А и, дай Боже, четейки този скромен труд, да усили вярата си в Единаго и Истинскаго Господа Нашего Иисуса Христа.

СЪДЪРЖАНИЕ

За гордостта	7
За празнословието	11
За алчността, богатството и технологиите	14
За семейството	28
За магьосниците, екстрасенсите, астролозите и сънищата	35
За суеверията	44
За чревоугодието и разхищението	46
За любовта и приятелството	49
За търпението и смирението	55
За страданието	58
За прошката, поста, изповедта и Светото Причастие.....	67
За разделението и сектите	75
За дяволското влияние върху човека	80
За антихриста	96
Второто Христово пришествие, страшният съд и свършекът на света	107
Заклучение	114

ЗА ГОРДОСТТА

Започвам книгата си с този често срещан грях, защото гордостта е първопричината на всички злини, които ни заобикалят. Чрез гордостта Ангелът Денница поставил началото на дяволското войнство. Този Ангел се възгордял и Бог допуснал той да се превърне в дявол, като след това чрез изкушения и съблазни е намерил много свои последователи.

„Пред Бога е по-добре да си грешник с покаяние, отколкото праведник с гордост” (Лук. 18:14).

Гордостта и високомерието убиват духовно човека. В днешни дни ние наблюдаваме как гордостта променя някои човеци с власт, пари и влияние. Те забравят, че са създадени от земна пръст и в пръст ще се превърнат, защото в стремежа си да трупат богатство и власт на всяка цена те дори не усещат, когато са пред прага на неизбежната смърт.

Някой си император ходел с торбичка пръст на гърдите си и когато го питали защо, той отговарял, че я носи, за да не се самозабравя. Много богати хора с нетърпение очакват научно откритие за продължаване на живота, но за тяхно съжаление такова откритие няма да има. Защото единствен Господ Бог господствува над живота и смъртта.

Горделивият човек превъзнася себе си, но когато падне, разбира, че вече няма приятели, ласкатели, а в някои случаи и семейство.

„Понеже всеки, който превъзнася себе си, ще бъде унижен, а който се смирява, ще бъде въздигнат” (Лук. 18:14).

Св. Макарий Египетски бил отшелник в пустинята. Всекидневно бил изкушаван от врага на човешкото спасение – дявола, но с Божия помощ устоявал. Един ден дяво-

лът му казал: Макарие, ти постиш четиридесет дни, но аз мога да постя и една година. Ти работиш много, но все пак си почиваш, а аз мога да работя и без почивка. Единствено и само с едно ме превъзхождаш – с твоето смирение.

В много случаи наблюдаваме мнима праведност и лицемерие. Както е записано в Словото Божие, много хора са се превърнали във варосани гробници – отвън боядисани в бяло, а отвътре смрад.

„Горко вам, книжници и фарисеи, лицемери, защото се оприличавате на варосани гробници, които отвън се виждат хубави, а отвътре са пълни с мъртвешки кости и с всяка нечистота” (Мат. 23:27).

Лицемерието и човекоугодничеството са често срещани явления във всички нива на обществото ни, особено в по-горните. Пошлата показност е навсякъде, а трябва да се знае, че показността, особено при дарителството, пречи на духовния растеж. Някои от съвременните дарители и спомоществователи желаят на всяка цена да се покажат пред обществото, от което губят Божията благодат.

„Гледайте да не проявявате своята праведност пред хората, за да не ви видят: иначе няма да имате награда при Небесния Ваш Отец” (Мат. 6:1).

Особено важно е да се знае, че когато Бог допусне на някого власт над другите, защото *„всяка власт е от Бога” (Рим 13:1)*, той не бива да се самозабравя.

Ниско моралният властимащ човек смята, че вече е нещо повече от подчинените си и често издевателства над тях. Дори при животните водачът винаги е готов на саможертва, докато горделивият властолюбец като че ли е забравил откъде е тръгнал.

„Който иска между вас да бъде големец, нека ви бъде слуга: и който иска между вас да бъде пръв, нека бъде на всички роб” (Мат. 20:27–28).

Горделивият човек е като празен житен клас, стърчащ нагоре, а скромният напомня на пълен житен клас, сведен от тежестта надолу. Смирението е злато, с което се купува Царството небесно. Св. Йоан Златоуст казва: „Бог най-много се отвращава от злопаметен човек, надменно сърце и гневлива душа.”

Гордостта пречи на всеопрощението и допринася за враждата между хората. Всички войни и кръвопролития са продиктувани от този порок. Горделивият човек мрази вечно и винаги търси удобен момент, за да отмъсти. Праведникът обаче трябва всекидневно да отхвърля собственото си аз и воля и да се надява на Бога с усърдна молитва. Пример за това са светиите, които всякога са търсели повод за смирение и послушание, а също така са се молили за здрав разум, защото всички грехове идват от главата.

Не са малко случаите, посочени в Евангелието, когато поради гордост и умопомрачение човек върши неща, които не би извършил, ако потисне егото и гордостта си. Такъв е и случаят с цар Ирод, който заповядал да отсека главата на св. Йоан Кръстител, въпреки че той не е бил убеден, че трябва да извърши този грях. Но поради опиянение и гордост натъжен издава тази злощастна заповед.

„Царят се натъжи, но заради клетвата и сътрапезниците си не иска да ѝ откаже” (Марк. 6:26).

„Всеки горделив по сърце е гнусота пред Господа: можеш се обзаложил, че той не ще остане ненаказан” (Прит. Сол. 16:5).

Един прозорлив старец пристигнал в някакъв град и видял погребение на почитан монах. Всички плачели при раздялата си с него. Прозорливият старец обаче имал видение за покойника. Дяволи дошли да вземат душата му, а Сам Бог им наредил: „Не му давайте покой, защото и той не ми даде покой нито за час.”

Преподобни Петър Дамаскин, свети отец от VIII в., обяснява случката по следния начин: причината за станалото било възгордяването на монаха, тъй като, ако би имал други грехове, той не би могъл да ги укрие от хората, а още по-малко да ги прави ежечасно. Единствено гордостта и тщеславието могат да се укрият почти от всички и дори от самия човек. Затова и Светият Дух нямал нито час покой в тази жалка душа.

„Кога ядеш и бъдеш сит, и съградиш хубави къщи и живееш в тях, гледай да не се възгордее сърцето ти; и да не забравиш Господа, твоя Бог” (Втор. 8:12–14).

ЗА ПРАЗНОСЛОВИЕТО

Празнословието и самохвалството също погубват човека и го отдалечават от Бога. За някои човечеи тези пороци са ежедневиe, защото чрез тях слабите духовно искат да прикрият своите комплекси. Самодоволният егоистичен човек подрежда нещата около себе си единствено и само в своя полза. Чрез хвалби и планове той се самоизтъква пред другите.

„Не се хвали с утрешния ден, защото не знаеш какво ще роди тоя ден” (Прит. Сол. 27:1).

Мнозина човечеи смятат, че със собствени усилия, без Божията помощ са придобили много неща. Учудваме се защо много самохвалци и словоблудци наистина са в материален възход. Трябва да се знае обаче, че Бог е допуснал това да стане, за да могат те, изгубвайки всичко в един момент, да се осъзнаят.

„За думите си направи теглилка и мярка, а за устата си – врата и ключалка” (Сир. 28:29).

В нашето ежедневиe ние произнасяме хиляди думи, повечето от които напълно излишно. Играта на думи отнема ценно време от живота на човека, през което бихме свършили много полезна работа. Чрез излишни думи понякога оскърбяваме ближния, без дори да забележим това. От една дума, казана не на място, можем да направим така, че нашият ближнен да се почувства като че ли е с нож прободен.

„Удар от бич резки прави, а удар от език кости троши” (Сир. 28:20).

Добрият християнин осмисля думите си и не отвръща на гнева с гняв. Той смирено изслушва дори и тогава, когато го обиждат и хулят.

„Глупавият веднага ще изкаже гнева, а благоразумният скрива оскърблението” (Прит. Сол. 12:16).

В гневни спорове между хората се използват хиляди излишни думи. В гнева си човек произнася думи, които преди това никога не би употребил и които не може да върне назад. Св. Йоан Златоуст казва: „Езикът е голямо зло и затова Бог го е оградил с двойна стена – ред зъби и устните.”

Разгневеният човек не е сам – него дяволът го подтиква и му внушава какво да говори. Когато човек е спокоен и уравновесен, сам Бог го подкрепя. Той обича търпеливите и смирените. В момент, когато човек загуби самообладание, на помощ му се притичва самият дявол, който се радва от това да погуби човека, да го накара да оскърби, убие или се самоубие. Ако ние отвърщаме на разгневен, запазваме неговия гняв и дяволът потрива доволно ръце от това. Св. Василий Велики казва: „Ако те обиди разгневен, прекрати злото с мълчание.”

Глупостта и пошлостта като че ли взимат надмощие в този свят. Посредствените хора отхвърлят всичко, което е извън техния кръгзор. Между някои човеци няма чувателност, защото смятат, че са повече от другия и много повече знаят от него.

„Не отговаряй на глупеца според глупостта му, за да не станеш и ти подобен нему. По-добре е човек да срещне мечка, лишена от мечета, нежели глупец с неговата глупост” (Прит. Сол. 16:12).

Глупавият човек въобще не се вслушва в думите на другия и с голямо нетърпение чака да заговори. Воден от мисълта, че е всезнаещ и компетентен по всички въпроси, той дори прекъсва разговора на другия, като си мисли, че по

този начин ще го убеди в правотата си.

„Който дава отговор, преди да е изслушал, глупав е и срам за него” (Прит. Сол. 18:14).

Необходимо е човек да се интересува от много неща в живота, но разбира се, не е необходимо да разбира от всичко. Човек трябва да се извява в областта, където е най-полезен, защото умен е не онзи, който знае всичко, а който знае необходимото и който се учи от ума на другите.

Отношенията между хората са изпълнени със слухове и клевети. В стремежа си да направи бърза кариера например глупавият човек клевети ближния си, за да се хареса на началника си.

„Мнозина търсят благосклонното лице на управника, но съдбата на човека е от Господа” (Прит. Сол. 29:26).

Общественото пространство е изпълнено с лъжи, слухове и догадки. Глупавият човек говори срещу всеки и разнася слухове. Необходимо е да се знае обаче, че глупав е не само този, който разнася слухове, но и този, който се поддава на тях. Съществуват човеци, които се хранят със слухове и изпитват огромно удоволствие, когато ги слушат.

„Не обръщай внимание на празен слух” (Иzx. 23:1).

ЗА АЛЧНОСТТА, БОГАТСТВОТО И ТЕХНОЛОГИИТЕ

„Не си събирайте съкровища на земята, дето ги яде молец и ръжда, и дето крадци подкопават и крадат; но събирайте си съкровища на небето, дето ни молец, ни ръжда ги яде, и дето крадци не подкопават и не крадат; защото, дето е съкровището ви, там ще бъде и сърцето ви” (Мат. 6:19-21).

Живеем в епоха на огромна социална несправедливост. Съвременният свят се разделя на много богати и много бедни, а за прословутата средна класа само се говори, и то от политиците преди избори.

Стремежът към все повече пари, към все по-големи удобства и удоволствия е едва ли не главната пружина, която движи днес човешкия живот и му дава насока. Този стремеж поражда конфликтите между хората и народите. Той е причина и за несъгласия, раздори, смутове, борби и войни. Един Св. Отец на Църквата, като сравнява явленията в природата с тези в човешките общества, казва: “Опасни са морските вълни. Със страшна сила те разбиват кораби, но мине ли бурята, утихват. Ужасна е огнената стихия, защото тя всичко унищожава. Изгори ли обаче и последната главня, огънят престава. Кръвожадни са лъвът и пантерата, но щом те се нахранят, се усмиряват и лягат в леговищата си. Само човек е ненаситен. Само страстта към забогатяване няма край. Придобил стоте, човек ламти за двестате; придобие ли и тях, търси да ги удвои.” Тези сравнения, изречени преди много години, са актуални с двойна сила и в днешни дни, защото бацилът на парите е приел форма на всемирна епидемия.

Забързаното човечество се стреми да си осигури по-висок стандарт на живот, в което няма нищо лошо, стига да не е на всяка цена, за сметка на ближния и за сметка на духовния растеж.

Преп. Серафим Вирицки казва: „Ще дойде време, когато не гоненията, а парите и прелестите на този свят ще отвърнат хората от Бога и ще погинат много повече души, отколкото по време на откритото Богоборчество.“

Нашият Господ Иисус Христос в молитвата си казва: „...насъщният ни хляб дай днес“, т.е. това е една своеобразна препоръка как да се отнасяме към материалните неща, защото, когато имаме скромни претенции, получаваме Божието благословение и за по-голямо благосъстояние. Най-вкусното нещо на света е хлябът, когато си много гладен, и водата, когато си много жаден.

Св. Иван Рилски казва: „Сребролюбието е в основата на всяко зло, то е второ идолопоклонство.“

Свидетели сме на безогледна жажда за богатство, печелено с лукавост, измами и убийства. Алчният човек не подбира методи и средства, за да се сдобие с много пари, но впоследствие винаги си плаща за всичко. Защото, ако имаш нещо, значи нямаш нещо друго.

„Хляб, спечелен с неправда, се услажда човеку, но от-после устата му се с камъчета напълват“ (Прит. Сол. 20:17).

„По-добре е малко с правда, нежели много печалби с неправда“ (Втор. 25:4).

Един философ посъветвал ученика си как да стане богат: „Искай това, което имаш.“ На един алчен човек му било предложено: Колкото земя обходи от изгрев до залез-слънце, да

бъде негова. Тръгнал той със забързани крачи с една-единствена мисъл – да извърви колкото може повече, като не отделил време дори да се нахрани. Напълно изтощен, той наближил до залеза, но преуморен паднал и умрял, като по този начин получил единствено два квадратни метра за гроб.

В наши дни, поради световната икономическа криза, от алчност много богати хора се разоряват финансово и едва тогава се сещат за Бога, защото като че ли богатият, когато е такъв, едва ли не си мисли, че може и без Божията подкрепа. Да не завиждаме на ближния за богатството му, защото той си е платил цената за това. Да се трудим с мисълта, че всичко се постига по Божие допущение и всекидневно да Му благодарим за придобитите материални блага.

Бог е Този, който дава всичко и отваря вратата на благоденствието:

„...Който отваря, и никой не ще затвори-затваря, и никой не ще отвори” (Откр. св. Йоан 3:7).

Кратък е земният живот на човека, той е като един сън, един миг от вечността. Времето минава като бърз ручей. За времето се казва, че то е най-ценното нещо на света. Защото с време можем да си купим всичко, но самото време не можем да го купим с нищо. То минава еднакво бързо както за бедния, така и за богатия, но с тази разлика, че последният не може да се наслади на богатството си. Тук е мястото да упомена, че учението за прераждането е хит сред богатите хора, защото те не могат да си представят, че всичко, което са спечелили, ще остане в ръцете на друг. Чрез прераждането те смятат, че реално отново ще се докоснат до богатството си. Тезата за прераждането си я развиват хора, които не се примиряват със смъртта. Те не желаят дори да

си представят, че смъртта ще сложи край на всички земни удоволствия, но според Светата Библия прераждане не съществува, което е видно и от следните текстове:

„И ще се върне пръстта в земята, каквато си е била; а духът ще се върне при Бога, Който го е дал” (Еклиз. 12-7).

„И както на човеците е отредено да умират един път, а след това – съд” (Евр. 9:27).

Друг е въпросът, че много от тях отиват в Тибет да се зареждат. Терминът зареждане в Църквата не съществува.

Това масово явление да се пропътуват хиляди километри до някакви (гайнствени) места по света е една голяма заблуда. Обърканият човек, вместо да отиде в най-близката Православна Църква, да се разкае за прегрешенията си, губи ценно време и средства за екскурзии, като по този начин предава душата си на лъжеучители гуруга. Благодатта, а не зареждането, е единствено и само в Православния храм, и то не точно под купола, а навсякъде, дори и в най-отдалеченото място в храма. Гордостта обаче явно не позволява на богатия да отиде в храма на разкаяние и живее с надеждата че в Тибет ще се пречисти, без да вложи от себе си никакви усилия за смирение и прошка.

Душата отива при Бога, който я е дал, и там ще ѝ се иска отговор за всички наши дела и „няма нищо скрито, което да не се открие, и тайно, което да не се узнае“ (Мат. 10:26).

„Безумнико, нощес ще ти поискат душата, а това, що си приготвил, кому ще остане? Тъй бива с тогова, който събира имане за себе си, а не богатее в Бога“ (Лука 12:20-21).

Нищо не можеш да вземеш със себе си след смъртта. Александър Македонски приживе препоръчал, след като умре, да го погребат с ръцете отвън, за да видят хората че не е взел нищо със себе си.

Не е богат, този, който има много пари, а този, на когото му стигат парите, защото те са добър слуга, но и лош господар.

С пари можеш да си купиш ядене, но не и апетит, легло, но не и сън, лекарства, но не и здраве, книги, но не и ум, добро преживяване, но не и щастие, положение, но не и уважение.

Австрийски милионер се отказва от богатството си, защото парите го правели нещастен. Четиридесет и седем годишният богаташ вече започнал да разпродава имуществото си. Парите му ще отидат за бедните деца в Латинска Америка. „Луксозният живот е бездушен”, твърди австрийският богаташ.

Той обявил за продан луксозната си вила в Алпите. „Нямам представа какъв ще бъде животът ми. Но знаете ли, това ме кара да се чувствам добре. Израснал съм в бедно семейство и бях щастлив. Богатството ме направи нещастен. Откакто реших да се отърва от парите, започнаха да ми се случват доста интересни и хубави неща“ – репортаж, излъчен по Българската национална телевизия на 18.02.2010 г.

Великият поет Гьоте казва: „Ако изгубиш пари, нищо не си загубил, ако изгубиш приятел, много си загубил, ако изгубиш чест и достойнство, всичко си загубил. Алчността за богатство поражда неспокойствие на духа и завист.”

„Който се заглежда в чужда трапеза, нему животът не е живот“ (Прем. Сол. 40:30).

Алчността между хората поражда безкрайно съревнование без правила. Мисълта, че чрез богатство можеш да се докажеш пред другите, е нелепа, защото днес ако си богат, утре може да си сред най-бедните. Животът е като виенско

колело – в един момент си отгоре, после си отдолу. Човешкият живот е борба за съществуване, при която поражението е сигурно.

Много свръхбогати хора живеят в лукс и разкош. На човек му е необходим нормален дом, но те живеят в приказни дворци, голяма част от които не използват. Всекидневно изхвърлят излишни дрехи и храна, като дори не се замислят за нуждите на другите. Устремени основно да съхранят и умножат богатството си, забравят за малките радости. Капсулирани в своята среда, те губят реална представа за социалното общуване между обикновените хора. Понесени на вълната на разкоша, забравят, че са земни и смъртни и стават роби на богатството си. В стремежа си да го умножат, губят свободата си. Неразбрана истина от тях е, че свободата е да имаш свободно време.

Св. Антоний Велики казва: „Когато ставате от сън, помислете си, че няма да доживеете до вечерта. Когато си лягате, помислете, че може да не се събудите. Този, който всеки ден се приготвя за смъртта, ще се предпази от грях. Труди се с мисълта, че ще живееш сто години, а живееш с мисълта, че утре ще умреш. Така по-малко ще съгрешаваш.“

Препоръчително е всяко наше по-важно начинание да бъде благословено от духовник, защото труд без молитва е робия, а молитва без труд е просия.

„...тъй че нито който сади е нещо, нито който полива, а всичко е Бог, Който прави да расте” (1 Кор.3:7).

Необходимо е човек да си върши работата, без да се оглежда и завижда на ближния, защото завистта клевети доброто име. Тя се подиграва дори и на най-малките недостатъци в другия, търси да унижи и опозори ближния.

Завистникът не може да се радва на своето щастие, щом вижда, че други са щастливи. Той скърби не толкова когато сам е в неблагоприятно положение, колкото когато вижда че други са щастливи.

„Най-голямото нещастие е да бъдеш съжаляван, а най-голямото щастие е да правиш другите щастливи.“

Попитали един мъдрец, като му посочили един завистливец, който постоянно ходел с мрачно и навъсено лице: „Защо този човек не е весел?“ Мъдрецът отговорил: „Или за това, че му се е случило нещастие, или за това, че на ближния му се е случило щастие.“

Бог казал на единия от двама братя, че ще направи на брат му двойно от това, което ще направи на самия него и го попитал за желание, а той избрал да му избоде едното око.

Богатството променя неразумния човек. След като забогатее, той бързо забравя предишното си положение. Забравя близки приятели, а в много случаи дори и родителите си.

„Корен на всички злини е сребролюбието“ (1 Тим. 6:10).

В повечето случаи човек се надява на друг човек, за да успее в живота, а не вярва и не се уповава на Бога. Няма никаква логика обаче да се надяваме на творението вместо на Твореца, защото всичко в живота е преходно. За много кратко време човекът, на когото сме се надявали, може да изгуби власт, пари и положение.

„...проклет оня човек, който се надява на човек и плът прави своя опора, и чието сърце страни от Господа“ (Иер. 17:5).

Живее един много беден човек с многолюдното си

семејство. Всеки ден чукал камъни, тъй като бил каменоделец. Независимо дали е студено или горещо, каменоделецът всекидневно ходел до каменната кариера, за да добива камъни. Св. ап. Петър се смилил над този нещастен човек и помолил Господ да промени живота на бедния.

– Ти не знаеш защо този човек е в това състояние, защото, ако променя неговата съдба, няма да е добре за душата му – казал Господ.

Въпреки всичко св. ап. Петър неколkokратно молил Господ да бъде милостив към човека. Най-накрая заради настойчивите му молитви Господ се съгласил.

Св. Петър се явил в скъсани и овехтели дрехи и с бастунче в ръка минал покрай каменоделеца.

– Какво правиш, човече? – рекъл старецът.

– Какво да правя, по цял ден чукам камъни, за да изхранвам семејството си – казал каменоделецът.

– Искаш ли да бъдеш богат и ако искаш, след работа копай до това дърво, където ще намериш скрито съкровище – казал старецът и си отминал.

Докато работел, каменоделецът си мислел. Този старец мене за какъв ме има. Ако имаше съкровище, той пръв щеше да го извади, за да не ходи гол и бос. Решил той мене да спасява от бедност, а самият той е за оплакване. Когато свършил работния ден обаче, той не се стърпял и копнал точно под дървото, там, където му казал старецът. За негова голяма радост и учудване той наистина намерил богато съкровище. Закупил си много земи, стада и си построил приказен дворец, като заживял охолно и разпътно.

– Иди да видиш бедния, който по твоята молба стана богат – казал Господ на св. ап. Петър.

Той се явил като бедняк пред двореца. Там помолил придворните да кажат на господаря си, че един стар познат го търси. Когато обаче богаташът излизайки видял стареца, веднага го познал. Отрекъл се от него и заповядал да го извърлят извън пределите на двореца.

*„Към сиромаша не бъди пристрастен в съдбата му“
(Изх. 23:3)*

Богатството само по себе си не е порок, стига човек да не се пристрастява към него. Не трябва да оставаме с впечатление, че Бог не обича богатите хора. Когато материалните придобивки не са самоцел и са за подпомагане на общественото развитие и в помощ на ближния, те наистина са полезни и Богоугодни. Пример за това, че Бог обича и богатите, са старозаветният Йов, Авраам, а в Новия завет – Йосиф, Никодим и др. Тези богати праведници обаче са гледали на богатството като на Божия даденост, защото то им е служело на тях, а не те на него. Чрез материалните си придобивки те са извършвали милостиня, благотворителност. По този повод св. Йоан Златоуст казва: „Колкото и грехове да имаш, царицата на добродетелите – милостинята, ги превишава.“ *„Който напои едного от тия малките, дори и само с чаша студена вода, няма да изгуби наградата си“ (Мат. 10:42).*

Праведниците богати са правели милостиня, телесна и духовна, т.е. прощавали са на ближния от сърце.

Когато св. Йоан Милостиви заел Александрийския архиепископски престол, казал на църковните служители:

– Обиколете целия град и ми напишете имената на всички мои господари.

– Кои са твои господари, владико? – учудено го попитали те.

– Бедните и нещастните, те са ми господари, защото могат да спасят душата ми и да я въведат във вечните обители, защото ти даваш милостиня на бедния, но с нея, така да се каже, задължаваш Бога да бъде милостив към тебе, грешния. Това не става поради достойнството или големината на твоята милостиня, а поради благоволенieto на Бога, който не иска твоята духовна смърт, а всячески да те спаси, използвайки за тази цел и най-малките твои добри дела.

„Който затуля ухото си пред писъка на сиромаша, той и сам ще пиши и няма да го чуят.“

„Ръка, която дава, не оскъдява и който прави милостиня, дава на заем Господу“ (Прит. Сол. 21:13).

Богатият праведник постоянно живее с мисълта, че придобитото от него е Божи дар, а нечестивият смята, че постига всичко единствено със собствени усилия. В обществото често чуваме репликата: вярвам само на себе си и на собствените си сили. Такива хора са се самозабравили, защото смятат, че са над всичко и че всичко с пари се урежда. Щастие обаче с пари не се купува.

„Ако Бог не изгради къщата, напразни ще са усилията на майсторите и ако Бог не опази града, напразни ще са усилията на стражарите.“

„В сърцето на човека има много кроежи, но сбъдва се само определеното от Господа“ (Прит. Сол. 19:21).

Живеем в епоха на свобода и демокрация, но ми се струва, че тези ценности в много случаи се използват за параван от някои жадни за власт недобросъвестни човечеци. Народна поговорка казва: „Опиеш ли се от власт, ще отрзвееш, когато паднеш в пропастта!“

В много случаи властимащите създават закони, които

да обслужват преди всичко тях самите и обкръжението им. Световни тайни и явни финансови кръгове влияят на процесите, случващи се в съвременното общество.

Тайните общества са се зазидали в своите крепости, като основно там се приема т.нар. „елит” на нациите и по този начин разделят човечеството на ние и останалия свят. Идеите им пред обществото са за равенство, братство и изобщо за социална справедливост, но всъщност в редиците им не се приемат бедни, без влияние или с нисък социален статус човеци. Съществуват вътрешни тайни правила, но всъщност такива не съществуват, ако не са явни и не касаят всички. По принцип т.нар. „елит” членува в тези общества заради контактите и привилегиите, но както казват – безплатен обяд не съществува. Съвсем съзнателно всеки един член от „братството” става своеобразен камък в „пирамидално” неясна структура, която го държи в зависимост, без той да е наясно за положението в по-горните нива.

Привидно бизнесът и кариерата ще се развиват безпроблемно и с бързи темпове, но човек, принадлежащ към тайно общество, не е свободен, защото там съществува окултна клетвена обвързаност. А в Църквата всички тайнства са явни и всяка друга тайна клетва, пред тайни хора е пред тъмните сили (дявола). Чрез братята си по цял свят човекът бързо решава проблемите си, но в крайна сметка той не е господар на богатството си и е в пряка зависимост от волята на други.

„Влезте през тесните врата: защото широки са вратата и просторен е пътят, който води към погубел, и мнозина са, които минават през тях: защото тесни са вратата и стеснен е пътят, който води в живота и мал-

цина го намират” (Мат. 7:13-14).

„Защото каква полза за човека, ако придобие цял свят, а повреди на душата си” (Марк 8:36).

Желателно е човек добре да се осведоми за всяка организация, в която възнамерява да членува и да научи истината за нея.

„...и ще познаете истината, и истината ще ви направи свободни” (Йоан 8:32).

Препоръчително е да сме членове единствено и само на Христовата Църква.

Данъчното бреме и финансовите задължения са прихванали като хомот обикновения човек.

„Горко на ония, които създават несправедливи закони и пишат жестоки решения“ (Исайя 10:1).

Човечеството е принудено да работи повече, а да получава по-малко, което затруднява обслужването на дълговете му. Хората оскотяват, защото ежедневно мислят единствено за материалното си оцеляване и се отдалечават от Бога и духовно-нравствените ценности. Целта на умишлено създадените икономически кризи е човекът да се вкара в коловоза на проблемите и житейските грижи, да бъде зависим от системата, да не се интересува и да не протестира срещу проблемите в обществото. Срещу несъгласните или по-точно срещу лидерите на несъгласните с глобалната система битката ще бъде безкомпромисна, чрез несправедливи обвинения, процеси и манипулации. Корупцията ще бъде всеобхватно явление на световно ниво.

„Проклет да е, който взима подкуп, за да погуби душа и да пролее кръв невинна“ (Второз. 27:25).

В много случаи съвременните технологии се използват

за контрол и манипулация на обществото. Човекът се радва на компютър, мобилен телефон и цифров телевизор, но в същото време чрез тях той може да бъде контролиран дори в дома си.

В последните години се наблюдава една трайна тенденция за умишлено омаловажаване на събития в Светата Библия и Божествеността на Нашия Господ Иисус Христос. Говори се например за апокрифно евангелие от Иуда и особено се набляга на това, че Нашият Господ също е имал човешки слабости и грехове. Корумпирани режисьори измислят масово тиражирани филми, чрез които се цели колкото се може повече човечи да се разколебаят във вярата си и да се отдалечат от Бога. По телевизионните програми вече трудно може да се видят стойностни неща, освен цинични шоуа, скъпоструващи реклами и извращения. Едно от пророчествата на св. Козма Етолийски, живял през XV век, е, че дяволът ще влезе в домовете на хората, а рогата му ще бъдат на покрива (за телевизора и приемниците).

Трябва да се има предвид, че в бъдеще технологиите ще се използват все повече за наблюдение и контрол над човечеството, като по този начин ще се ограничат свободата и демокрацията и ще се даде зелена светлина на манипулацията.

Един от проектите за управлението на човечеството е т.нар. „Син лъч”.

Този проект е създаден за управление на масите по цялата планета, като предизвиква еуфория в тълпата. Този проект „Син лъч” е разработен в Америка и бе разкрит на света през 1994 г. от независимия журналист Серж Монаст, който казва, че целта на проекта е човечеството да повяр-

ва в небесни знаци и чудеса, които да подкопаят техните вярвания и да се установи единна вяра. Ню Ейдж религия, Нова ера. Ще бъдат създадени триизмерни оптически холограми и звук с помощта на лазерна прожекция на холографски изображения в различни краища на земята. Всеки човек ще получи такава картина, в която вярва в съответствие със своята вяра на своя език. Проектирането на холограмите ще се извърши от спътници. Хората ще изпаднат в екстаз и тяхното съзнание ще премине във виртуална реалност. Гигантски фигури на различни богове ще бъдат слети в едно цяло, като се предложат нови тайни пророчества и нови истини. В реалността „новият Месия” ще бъде този, който в Библията се нарича Антихриста.

Немислимо е да се лишаваме от технологиите, но разумният християнин трябва да ползва от тях само полезното и необходимото. Да преценява и отсява внимателно всяка информация, достигаща до него.

ЗА СЕМЕЙСТВОТО

Дори и раят се оказал за Адам недостатъчно блажено място. Той се нуждаел от подобен нему човек, който напълно да хармонира с неговото духовно естество, както и с телесната му природа. И рече Господ Бог: „Не е добре човекът да е сам, да му сътворим подобен нему човек.” Така, създавайки и Ева, Господ Бог поставил началото на съжителството между мъжа и жената.

„Кой ще намери жена добродетелна? Нейната цена е по-висока от бисер” (Прит. Сол. 31:10).

„Къща и имот са наследство от родители, а разумната жена е от Господа” (Прит. Сол. 19:14).

Бог е благословил брака между мъжа и жената за продължение на човешкия род. Всеки мъж и жена намират сходната им половинка, за да изградят чисто семейство. Поговорка гласи: „Женете се за жена на вашето състояние, защото, вземете ли по-богата, ще имате толкова господари, колкото са роднините ѝ!”

За съжаление в последните години се наблюдава девалвация на семейните ценности. Разводите станаха масово явление и ако преди години те се считаха за нещо унижително, сега хората ги приемат за нормални и естествени. Между съпрузите липсват търпимост, компромиси и всеопрощение. Всеки от вече разведените съпрузи си мисли, че следващият(та) ще бъде по-подходящ(ата) за тях, но в повечето случаи се разочароват при всеки следващ партньор. Причините за съвременните разводи са най-различни, но като че ли основната е така наречената еманципация – термин, който обръква взаимоотношенията между мъжа и же-

ната. Сам Господ Бог чрез св. ап. Павел повелява:

„Вие, жените, покорявайте се на мъжете си, както на Господа, защото мъжът е глава на жената, както и Христос е глава на Църквата и той е спасител на тялото” (Ефес 5:22–23).

„Вие, мъжете, обичайте жените си, както Христос обикна Църквата и предаде себе си за нея” (Ефес 5:25).

Във всяка организация, сдружение, общност имаме ръководител, който носи най-голямата отговорност. С такава отговорност в семейството по Божие допущение е натоварен мъжът, който не случайно е създаден пръв на този свят. Повечето проблеми в семейството идват тогава, когато се разменят тези отговорности. Изискванията в съвременното общество са заставили жената-майка вместо повече години да отглежда и възпитава децата си, да работи. Но работейки, даже в някои случаи повече от мъжа, жената като че ли постепенно узурпира главенството в семейството. Това потиска мъжа и неговото самочувствие. Въпреки всичко, ако мъжът и жената с християнска търпимост спазват стриктно гореспоменатите апостолски съвети, в семейството ще има само любов, хармония и Божие благословение.

„Благословен да бъде източникът ти и утешавай се с жената на своята младост, с либавата кошута и прекрасната сърна: нейните гърди да те упоаят всяко време, с любовта ѝ се наслаждавай постоянно. И защо ти е, синко, да се увличаш от външина и да прегръщаши гърдите на чужда? – защото пътищата на човека са пред очите на Господа, и Той измерва всичките му пътеки” (Прит. Сол. 5:18:21).

От тези библейски текстове по-горе става ясно, че Бог е благословил моногамното общуване между мъжа и жената.

Това съжителство се практикува във всички цивилизовани държави. Но ето в Австралия съществуват т.нар. ”суинг-размяна” организации и клубове, където семейни двойки разменяват интимно партньорите си. Тяхното оправдание е, че по този начин заздравяват брака, практикувайки контролирано разнообразие. Статистиката показва, че много двойки от суинг клубовете се разделят поради ревност, недоверие или увеличаване по чуждия партньор. Чувствата, вложени в човека по Божие допущение, не биха могли да се разпиляват безразборно, а интимност без чувства е животинска проява.

Св. Ефрем Сирий бил съблазняван от блудница, за да съгреша с нея. Той казал: „Добре, да извършим греха, но там, където аз кажа.” Тя се съгласила и Божият угодник я довел в центъра на шумния град и ѝ казал, посочвайки площада: „Ето тука!” Тя го погледнала учудено. „Но... тук не може... Има хора... Срамота е...” „Ако е срамота от хората, не е ли срамота от Бога, който е навсякъде и всичко вижда? Посочи ми място, където не е Бог и където Той няма да ни види, че грешим!” – казал светецът и се освободил от блудницата.

Под натиска на човешката греховност политиците и законодателите са в отстъпление и приемат безумни закони като фактическото съжителство и еднopolовите бракове например. Те създават предпоставка за греха, защото възприемат човечеството като електорат, който ще им потрябва за поредните избори. Нека не забравяме, че Бог унищожи градовете Содом и Гомор именно заради техните извращения.

„Мед тече от устата на чужда жена и нейната реч е по-гладка от дървено масло, но сетнините от нея са горчиви като пелин, остри като двуостър меч” (Прит. Сол. 5:3-4).

„Не лягай с мъж като с жена: това е мръсотия” (Лев. 18:2).

Чрез медиите се внушава на обществото, че който не приеме еднополовите съжителства, е нетолерантен към различните от него, като му се приписва измисленият в последно време термин „хомофоб”. Ако преди години „различните” малко или много се съобразяваха и ограничаваха изявите си само в своите среди, то в днешни дни наблюдаваме как демонстративно организират публично шумни гей паради. А чрез тези шествия на греха се нарушават правата на нормалните човеци, защото грехът се демонстрира и влияе пагубно и негативно особено на младите хора. Целта на тези публични прояви е грехът да се приеме като нещо нормално и естествено.

Един автобус от градския транспорт бил претъпкан с хора, но в средата седял само един нечистоплътен просяк, а около него местата били свободни, защото той излъчвал силна миризма. На спирка се качил друг просяк, който спокойно седнал до първия и даже невъзмутимо си подсвирквал. Всички останали пътници започнали да се смеят. Ако се замислим над този случай, бихме си направили следния извод: Грехът във всичките му разновидности се прокламира и като че ли човечеството примиренчески свиква с него, както просяците с миризмата си.

Върхът на цинизма е, че в някои държави вече се дискутира разрешаването на еднополовите двойки да осиновяват деца, които ще бъдат увредени за цял живот. Бог е благословил семейството между мъжа и жената, за да се възпроизвеждат деца и затова двамата имат особено призвание за отглеждането и възпитанието на децата си. Св. Йоан Злато-

уст казва: „Господ ви държи живи заради децата ви, защото те са невинни, а не заради вашите правдини.”

Най-голямата радост и възвишен дар за семейството са децата. То се стреми да ги отгледа и възпита по най-добрия начин. Народна мъдрост казва следното: „Ако мислиш една година напред, посади фиданка, за десет години – посади гора, за сто години – възпитай и обучавай.”

Възпитанието на децата е ежедневие на общуване и личен пример, защото моделът им на подражание са родителите. Те се възпитават с това, което виждат, а не с това, което слушат. Невъзможно е детето да се възпитава чрез телефона или интернет, защото то има огромна нужда от живото присъствие.

Заради липса на контакт много от родителите не познават децата си, а впоследствие се учудват на тяхното поведение. Невъзможно е наемната жена да запълни липсата – особено на майката. Някои родители, увлечени в ежедневието си, отделят малко или почти никакво време за децата си. Впоследствие те запълват отсъствието си с най-различни играчки, пари и др., но това само ги разглезва още повече. Никакъв бизнес и инвестиции в икономиката не са по-важни от това да инвестираш в здравето и възпитанието на децата си.

„Който обича сина си, нека по-често го наказва, за да се утешава отпосле с него” (Сир. 30:10).

„Глупостта се е привързала към сърцето на момъка, но изправителната пръчка ще я махне от него” (Прит. Сол. 22:15).

Неправилно възпитаното дете израства като злобно животинче, което после пречи на нормалното общество.

Израствайки без надзор, такова дете задебнява духовно и бавно, но сигурно, се превръща в корав престъпник. Несъзнателно то става слуга на дявола, като в много случаи пребива дори родителите си.

„Който удари баща си или майка си, да бъде предаден на смърт” (Исх. 21:15).

„Не ходи по път, дете има развалини, за да не се спънеш в камък; не се доверявай и на равен път; пази се дори от децата си” (Прит. Сол. 32:22–23).

Родителите всекидневно трябва да поощряват децата си в полезните неща. Не бива, особено бащата, да се изявява като феодал, който да комплексира децата си например при конкретен техен неуспех.

„Бащи, не дразнете децата си, за да не падат духом” (Кол. 3:21).

Също така родителите да внимават за собствения си морал и поведение, тъй като в много случаи децата страдат заради греховете им. По този въпрос често се разсъждава и много човечи са в недоумение защо Бог допуска това да се случи. Бог наказва децата на нечестивите родители, за да накаже самите тях, т.е. да ги заболи повече, а невинните деца Той ги приема при себе си като ангели.

„За вината на бащите Господ наказва децата и децата на децата до трета и четвърта рода” (Исх. 34:7; 20:5).

Децата от своя страна трябва да знаят, че бащината благословия за всяко тяхно начинание е много важна. Чрез благословията на родителя християнин детето получава такава от Самия Бог. Съществува една поговорка: „Където има Бога, има и слога”, т.е. ред и благополучие. Майките нека

да внимават в гнева си да не отправят хулни думи, особено клетви към децата си, защото както благословията, така и клетвите са действителни.

„Бащина благословия утвърдява домовете на децата: майчината клетва разрушава до основи” (Сир. 3:9).

„Докле си жив и дихания има в тебе, не заменявай себе си с никого, защото по-добре е децата тебе да молят, нежели ти да гледаш в ръцете на синовете си” (Прем. Сол. 33:21:20).

ЗА МАГЪОСНИЦИТЕ, ЕКСТРАСЕНСИТЕ, АСТРОЛОЗИТЕ И СЪНИЩАТА

Казва Господ: *„Не слушайте вашите гадатели, вашите съновидци, вашите магьосници и вашите звездобройци... защото те ви пророкуват лъжа”* (Иерем. 27:9–10).

Една от най-големите съблазни за съвременния човек са магьосниците, врачките, екстрасенсите и астролозите. Трудностите и изпитанията на човека са ежедневие. В интензивния и забързан живот той става все по-объркан и бездуховен, търсейки възможно най-бързия начин да реши проблемите си. В такива моменти хората атеисти или с по-слаба вяра и познания прибягват до услугите на най-различни окултисти. За последните, разбира се, това е бизнес. Като ползваме услугите на такива хора, ние търсим помощ от самия дявол. Както при светото кръщение всеки човек получава ангел хранител, така и над всеки окултист стои поднебесен нечестив дух (дявол), който му помага в неговата дейност.

„Нашата борба не е против кръв и плът, а против началствата, против властите, против светоправниците на тъмнината в тоя век, против поднебесните духове на злобата” (Ефес. 6:12).

Много бизнесмени, политици и влиятелни хора си имат лични врачки, които контролират и насочват поведението им в живота. Естествено, в повечето случаи врачката казва винаги това, което е угодно на нейния работодател. С омайни думи тя се стреми да се харесва на клиента си, като му прогнозира положително бъдеще. Много рядко врачката прогнозира лоши вести, освен ако не прецени, че трябва за момента да стресираща клиента си.

Гордостта и себелюбието пречат на човек да отиде при енорийския свещеник, за да се разкае и да поиска помощ чрез молитва.

За него по-лесно и безотговорно е да попита врачката, без да е наясно в какво бесовско съглашателство влиза.

„Не бива да се намира у тебе предсказвач гадател, вражач, вълиебник, омайник, нито който извиква духове, ни магьосник, нито който пита мъртви, защото всеки, който върши това, е гнусен пред Господа” (Второз. 18:10).

Категорично е, че не можем да делим врачките на добри и лоши. Можем само да ги разделим на тези, които наистина могат да повлияят на другите и до известна степен да предсказват с помощта на дявола, и други, които са типични измамници и които си измислят информацията. Дяволът се нуждае от хора на нашата планета, които да му помагат в неговата пъклена дейност, но горко на тези, чрез които става това.

Св. ап. Павел често е изгонвал зли духове от хора. Такъв е и случая в гр. Филипи, Македония:

„И като отивахме на молитва, срещна ни една служиня, у която имаше дух да предрича и докарваше голяма печалба на своите господари с врачуването си. Като вървеше след Павла и след нас тя викаше и думаше: тия човеци са раби на Бога Всевишния и ни възвестяват път за спасение. Това правеше тя през много дни. А Павел, отегчен, обърна се и рече на духа: в името на Исуса Христа заповядвам ти да излезеш из нея. И духът излезе в същия час. Тогава господарите ѝ, като видяха, че изчезна надеждата им за печалба, хванаха Павла и Сила и ги завлякоха на тържището при началниците. И като ги доведоха пред

воеводите, казаха: тия човеци, които са иудеи, бунтуват града ни и проповядват обичаи, каквито ние като римляни не бива нито да приемаме, нито да изпълняваме. Тогава тълпата налетя върху тях, а войводите раздраха дрехите им и заповядаха да ги бият с тояги. И като им наложиха много удари, хвърлиха ги в тъмница и заповядаха на тъмничния стражар добре да ги пази. Като получи такава заповед, стражарят ги хвърли във вътрешната тъмница и нозете им стегна в клада. Посред нощ Павел и Сила се молеха и славеха Бога, а затворниците ги слушаха. Изведнъж биде голям трус, тъй че тъмничните основи се поклатиха. Веднага всички врати се отвориха и оковите на всички изпаднаха. А тъмничният стражар, като се събуди и видя, че тъмничните врати са отворени, извади меч и искаше да се убие, понеже мислеше, че затворниците са избягали. Но Павел викна с висок глас и каза: Да не си сторил нищо лошо, защото всички сме тук. Той поиска светило, втурна се разтреперан, падна пред Павла и Сила: и като ги изведе вън, каза: господари, какво трябва да правя, за да се спася? А те отговориха: повярвай в Господа Исуса Христа и ще се спасиш ти и целият ти дом. И възвестиха словото Господне нему и на всичките, които бяха в къщата му. Като ги прибра в оня час през нощта, уми им раните и веднага се покръсти, сам той и всичките му домашни. И като ги заведе в къщата си, сложи им трапеза и се зарадва с целия си дом, задето повярва в Бога” (Деян 16:16–34).

Поднебесните бесовски сили по всякакъв начин се стремят да завладеят колкото се може повече човеци, за да ги превърнат в свои слуги на земята. В нашето служение като духовници много често се срещаме с такива хора, кои-

то въпреки всичко с Божия помощ са намерили пътя към православния храм. Много са случаите на обсебени от бесове хора, на които, след като се прочете св. Киприяновата или св. Василиевата молитва, си отиват от храма успокоени.

За един случай на бесовско обладаване разказва християнката Геновева Стоянова. Нейната съседка Мария практикувала окултна дейност – разваляне на магии и врачуване. По настояване на енорийския свещеник тя се изповядала, след което спряла врачуването и започнала да връща клиентите си. Това продължило около два месеца. Един ден около 18 часа при заключени врати и когато била в ясно съзнание, към гадателката се приближил силует на мъж в бели дрехи, който започнал да я души с ръце, като ѝ говорел: „Ти защо спря да помагаш на хората?“ „Защо не приемаш тези, които се нуждаят от помощта ти?“ Мария силно се уплашила за живота си, защото ръцете на силуета били като клещи около врата ѝ и обещала, че ще продължи да приема хора. Дълго време тя практикувала окултната си дейност до момента, в който била нападната в дома си от група роми с цел грабеж, които я пребили до смърт.

От гореспоменатия случай е видно, че тази гадателка е била обсебена от тъмни демонски сили, които помагали в дейността ѝ. Дяволът силно се разтревожил, че Мария е спряла да му слугува и се явил в бели дрехи, за да я заблуди, че е ангел. Бог и ангелите обаче никога никого не насилват да върши каквото и да било, защото Всевишният е създал човека със свободна воля. Насилието, което извършил този зъл демон, обаче го издава, че е такъв. Още повече че Мария била изоставена от беса може би за отмъщение да завърши живота си по такъв жесток начин.

Не бива да вярваме на врачки, гледачки, екстрасенси, които са окичили своите офиси с икони, за да се легитимират като истински. Даже в много случаи те изпращат хората в храма, само за да им повярват и да ги обсебят напълно.

Човекът в своето заблуждение е склонен да вярва във врачката, която, преди да стане такава, като човек е творение Божие, вместо да вярва в Твореца и посланието Му към човека – Светата Библия. Нещо повече: в някои европейски столици вече съществуват училища за магове, където магьосниците се легитимират чрез дипломи. Световни вещери периодично се явяват в медиите, за да предсказват бъдещи трагедии и катаклизми. Целта на сатаната е да всява тъга и несигурност сред човечеството. Друг е въпросът, че алчни за пари медии дават възможност за изява на магьосници, които в Русия през XVII–XVIII век са били принудително изселвани и са живели извън населените места.

Често врачките посочват мъртвите като свои информатори, но е необходимо да се знае, че с мъртвите се разпоглежда само Господ в отвъдния свят. Не е възможно на някого, като му хрумне, да ги извиква при себе си на земята. Нечестиви поднебесни духове лукаво се преструват, че са един или друг покойник.

”Не се обръщайте към ония, които извикват мъртвѳци, и при магьосници не ходете, и не се оставяйте да ви осквернят. Аз съм Господ Бог ваш” (Лев.19:31).

В много случаи хората се удивяват от окултистите, защото те наистина предсказват някои неща или са помогнали в конкретен случай, при болест например. Това обаче е кратковременна радост, че проблемът е решен, защото не след дълго време той се стоварва с двойна сила. Дяволът,

врагът на човешкото спасение, чрез когото е станало чудото, се радва единствено и само на човешкото нещастие. Първоначално може да е помогнал само за да изкуши, съблазни и приобщи човека, но след това той го пуска да падне много отвисоко.

Не можем да делим магиите на черни (лоши) и на бели (хубави). Всяка магия по адрес на даден човек се прави с помощта на нечисти сили, които са от тъмнината и поради това те са лошо явление.

Св. Йоан Златоуст казва: „По-добре е да умре човек, отколкото при Божиите врагове – магьосници и чародеи – да тича. Каква полза, ако тук получиш малко утешение, а там бъдеш пратен във вечния огън със злите духове.”

Магиите се правят срещу заплащане, разбира се. Те обаче влияят само там, където няма вяра в Спасителя или пък тази вяра е много слаба. Чрез всекидневната молитва и използване на кръстния знак, магията се връща като бурманг там, откъдето е изпратена. Силната ни вяра и всекидневната молитва са духовен щит срещу сатанинските нападения.

Можем да се защитим от влиянието на магиите, като:

- приемем Православно свето кръщение;
- духовник освети дома, където живеем, и ако е възможно, мястото, на което работим;
- минимум веднъж седмично да посещаваме храма за Света Литургия;
- се прекръстваме, след като излезем и след като влезем в дома си;
- духовникът чрез молитви премахне магията.

Много важно е да знаем, че в живота на човека няма

празно пространство. Или сме до Бога и далече от дявола, или обратно. Когато човек, увлечен в ежедневието си, забрави за споменатите по-горе препоръки, той става уязвим и лесна плячка за тъмните сили, чрез техните слуги – магьосниците. *„Старозаветният Цар Саул завършил живота си със самоубийство, защото не спазил думите Господни и се допитал до магьосница” (1 Парал. 10:13-14).*

Много хора днес вярват безпрекословно в зодии, като смятат, че настоящето и бъдещето им зависи от тях. Не е възможно звездите да предопределят който и да е човешки живот, защото Светата Църква ни учи, че предопределение изобщо не съществува. Всеки сам предопределя „съдбата” в живота си в зависимост от неговите морално-нравствени действия като свободен човек. Доброто, което извършва, му осигурява благоденствие, а злото – тъга и нещастие. Бездушните звезди, които са творение Божие, и тяхното разположение, не са фактор за събитията в живота на хората и затова Господ чрез св. пр. Иеремиа ни съветва да не слушаме звездобройците.

„Ония, които се предават на вълшебници, за да узнаят от тях какво ще им открият, да се подхвърлят на шестгодишна епитимия” (6-и всел. събор 61-во правило).

В много случаи дяволът се намесва в човешкия живот и чрез сънищата. За него няма ден и нощ, нито пък почивен ден. Често чуваме как някой се оплаква от кошмарен сън или видение. Това може да се случи, ако сме забравили или пък нямаме навика да се прекръстваме и да се помолим преди сън.

„Какъвто е оня, който прегръща сянка или тича подир вятъра, такъв е тоя, който вярва в сънища” (Прем. Сол. 34:2).

„Сънищата са вкарали мнозина в заблуда и които са се надявали на тях, паднали са” (Прем. Сол. 34:7).

Горепосочените текстове от Св. Писание са дадени от Бог, за да се предпазват човеците, които често сънуват и които не могат да различат дали е по Божие допущение, или от дявола. Това е така, понеже не всеки човек е духовно подготвен и със силна вяра. Дяволът може да внушава и наяве, и насън. За това е препоръчително, ако имат някакво съмнение, да се обърнат към духовния си наставник. Не така обаче е при Божиите угодници и праведници. Достатъчно е да прочетем прекрасното житие на св. Велокомъченица Екатерина (24.XI), когато насън ѝ се явява няколко пъти св. Богородица с Младенеца, който ѝ дава пръстен.

Няколко пъти Ангел Господен се явява на сън на Йосиф във връзка със събитията около раждането на Младенеца Исус (Мат. 1:20 ; Мат.2:13).

Независимо че живеем в грешен и покварен свят, бих искал лично да преразкажа един случай, от който всеки човек да направи своите изводи.

На 22.VII.2011 г. в храма една християнка ми разказа следната история:

Тя била болна от злокачествен рак на стомаха. Непосредствено преди операцията сънувала, че седи в инвалидна количка и някой я бута напред, където имало много хора в такива колички. Бутайки я обаче, най-вероятно ангелът хранител, прережда другите и я поставя най-отпред, където имало голяма тъмнина. Изведнъж нещо подобно на завеса се отворило и видяла чудна, прекрасна светлина. Сам Бог в своето величие седял в трон в неопикуема красота и ѝ казал:

– Погледни ме хубаво, аз съм Бог и ще направя така,

че да се излекуваш, а ти впоследствие да не преставаш да разказваш на човеците, че аз съществувам.

На другия ден операцията минала успешно и вече три години тя с благодарност и със сълзи на очи от радост разказва, че Бог съществува и че той е лекарят на лекарите.

За сънищата може да се разказва много, но за нас, грешните човеци, е необходимо да ги изпитваме чрез силна молитва и кръстното знамение, за да не бъдем заблудени от врага на човешкото спасение.

ЗА СУЕВЕРИЯТА

Колкото повече човечеството се отдалечава от Божествените истини, толкова повече суеверията навлизат в бита на хората. Суеверията се срещат и при религиозни хора, които не са просветени достатъчно. Някои се боят от петък, тринадесети. Те смятат, че този ден и дата носят нещастие, а трябва да се знае, че всички дни и дати са прекрасни и Бог ни подкрепя винаги, защото времето е Негово творение. Мнозина очакват щастие от четирилистна детелина, чукат на дърво за щастие или по-скоро да не ги достигне нещастие, вместо да се прекръстят в името Христово. Стискат палци, за да им се случи нещо хубаво, вместо да стиснат трите пръста и да изпълнят кръстния знак. С нетърпение очакват няколко последователни цифри от календара, за да сключат брак или да отпразнуват някое свое събитие, сякаш бездушните числа ще им донесат щастие. И това се случва не в далечна Африка, а в цивилизована Европа, и то в XXI век. Не между неуки и непросветени, а сред интелигентни и образовани хора. Никакви съвременни университети и научни институти, никакви училища и просветни заведения не са в състояние да предотвратят примитивните суеверия. Защото, щом изчезне правилната вяра, по необходимост се настанява суеверието. Изпразни ли се бутилката с вода, пълни се с въздух.

Възрастен свещеник пътувал с влак. В купето се запознал със студент, отиващ на изпит. Започнали разговор:

- Отче, има ли Бог?
- Има, мое дете, има! – отговорил свещеникът.
- Къде е той? Защо не го виждаме?
- Та няма съществува само това, което ти виждаш? –

запитал свещеникът и добавил, че в Светата Библия е записано че: „*Бога никой никога не е видял*” (Иоан 1:18). Ние обаче чувстваме Бога и навсякъде в света виждаме неговите творения.

Студентът упорито поддържал своето становище, като заявил, че в никаква религия не вярва, че вярата в Бога е достойна само за простите бабички, че културният съвременен човек трябва да надрасне предразсъдъците и т.н.

Пътуването свършило и свещеникът и студентът слезли от влака и тръгнали заедно. Било късна вечер и изведнъж черна котка пресякла пътя на двамата пътници.

– Ах, няма да ми върви на изпитите! Котка ми пресече пътя! – извикал студентът.

Свещеникът го изгледал учудено и рекъл:

– Млади момко, значи ти съвсем не си бил невярващ, както заявяваше. Само че, вместо да вярваш в Бога, ти си вярвал в котките!

Студентът засрамен се сбогувал със свещеника и поел по своя път.

Безброй са суеверията, загнездили се в пустите човешки души. Те всяват страх от предстоящи събития и правят човека лабилен и несигурен. Трагично е, че в много случаи той се надява на материални изображения, вместо на Бога. Ние често срещаме хора, които носят на врата или някъде в джоба си муски или амулети, вместо да носят Христовия кръст до сърцето си.

Човекът и фантазията му измислят какви ли не суеверия, вместо да повярва в Нашия Господ Иисус Христос, Който може да помогне на всеки човек и във всяка ситуация, ако го призовем от сърце и душа.

ЗА ЧРЕВОУГОДИЕТО И РАЗХИЩЕНИЕТО

Един от най-пагубните навици на съвременния човек е чревоугодието. Хиляди томове литература ни съветват как да си приготвяме от вкусни по-вкусни ястия. Всекидневните разговори на повечето човечи се въртят около богатата трапеза и около това какво и колко са яли и пили вчера или днес. Важно е обаче да се знае, че ние ядем, за да живеем, а не живеем, за да ядем. Затлъстяването в резултат от чревоугодие е проблем за много хора по света. Свети Василий Велики казва: „Колкото по-дебело направиш тялото си, толкова по-тягостен затвор готвиш за душата си.”

Силата на духа укрепва, когато слабеят наслажденията на тялото. Свети Йоан Лествичник казва: „Както затлъстяла птица не може да лети на високо, така и многото угаждане на тялото е за сметка на духовния растеж.”

Храненето на човека не бива да бъде животински инстинкт, а нормална необходимост с определени граници. Бог е благословил всички земни блага, за да може човек да поддържа тялото си.

„Не се грижете за душата си какво да ядете и да пиете, нито за тялото си какво да облечете. Първом търсете Царството Божие и Неговата правда и всичко останало ще ви се придаде” (Мат. 6:25).

Съществува древна традиция за хубав или по лош повод хората да приготвят курбан (жертва). Порочна практика е обаче да акцентираме само върху това какво и как да приготвим и предложим на трапезата. „В обряда трябва да търсим благочестието, не удоволствието” (Блажени Августин).

В много случаи някои човеци забравят за Господа и не освещават чрез свещеник курбана, а се събират и изяждат едно агне например. Това обаче не е курбан (жертва) пред Бога, а едно обикновено събиране, съпътствано в много случаи с преяждане и препиване. Също така по-голяма част от курбана се раздава на бедни хора (по възможност непознати), защото, ако нахраним само най-близките си, не ще намерим благодат пред Господ.

„Кога даваш обяд или вечеря, не кани приятелите си, нито братята си, нито роднините си, нито богати съседи, да не би да те покаят и те някога и да получиш отплата. Но когато даваш гощавка, кани бедни, малоумни, хроми, слепи и ще бъдеш блажен, защото те не могат да ти се отплатят, понеже ще ти бъде отплатено, кога възкръснат праведните” (Лука 14:12).

Препоръчително е за курбан да се използват агне или риба с люспи.

„От всички водни животни яжте всички ония, които имат перки и люспи.”

„Можеш да колиш и ядеш по благословения от Господа Твоя Бог месо, което ти е дал Той. Само кръв не яжте” (Второз. 12:15–16).

От естествена потребност за съжаление човекът е превърнал храната в противоестествена, с която всекидневно преяжда и разпилява. Особено богатите често организират от скъпи по-скъпи коктейли, за да демонстрират благосъстояние. Чрез контактите на разни скъпи приеми те смятат, че ще станат още по-богати, защото на тях са им необходими още повече пари, за да продължат да бъдат богати.

„Гощавки и подаръци заслепяват очите на мъдрите” (Сир. 20:29).

Ако се замислим, ще констатираме, че дори и най-обикновеният човек от развиващите се страни купува повече храна и дрехи отколкото му са необходими. Много от богатата земни се превръщат в отпадъци, а в същото време толкова човеци по света живеят в пълна мизерия. Създават се фондации и организации за бедните, но те или не са достатъчни, или са създадени с цел за лично облагодетелстване. Бедността и недояждането тегнат върху милиони деца по света, а в същото време други такива са пренаситени от специалитети и свръх играчки. Блажени Августин казва: „Излишното за богатите е необходимост за бедните, притежанието на излишното е владееене на чуждото.”

Ако употребяваме богатата земни умерено, ще направим по-здравото нашето тяло и ще държим бодър духа си. Не е известно някой аскет или въздържател да е починал от глад и въздържание:

„Щом храната съблазнява брата ми, няма да ям месо никога, за да не съблазня брата си” (1 Кор. 1:2).

Почти всички болести са от некачествени храни и питиета и от злоупотребата с тях. Химията трайно се е настанила в хранителната индустрия, но за съжаление не се взимат никакви мерки. Ако „глобалното затопляне” унищожава природата, то химията в храната бавно и сигурно убива човечеството. И ако от т.нар. „глобално затопляне” предимно се търгува с емисии, от химията в храната се разболяват най-вече невръстните и неукрепнали деца.

„Виното е полезно за човешкия живот, ако се пие умерено” (Сир. 31:31).

„Към вино не се показвай храбър, защото то мнозина е погубило” (Сир. 31:29).

ЗА ЛЮБОВТА И ПРИЯТЕЛСТВОТО

„Няма по-голяма любов от тая да положи някой душата си за своите приятели” (1 Йоан – 3:16).

Живеем в епоха на технологиите, чрез които по-лесно можем да общуваме. За бизнеса, политиката и за която и да било друга дейност това е голямо улеснение. За съжаление обаче чрез този начин на общуване се изгуби живата и непосредствена връзка между хората. Младите човечеци дори вече се запознават, общуват и сключват брак чрез интернет. Те бързо се влюбват един в друг, но и бързо се разлюбват. Чистата безкористна и вечна любов е вече рядкост. Бог е благословил любовта между мъжа и жената в най-чистата ѝ форма, от която любов да се раждат деца и така човечеството да се умножава. Най-голямото щастие е да обичаш и да бъдеш обичан. Със своето порочно въображение човек е извратил чистата любов. Нещо повече – чрез любовта се преследват користни и други цели.

„Както искате да постъпват с вас човеците, тъй и вие постъпвайте с тях” (Лук. 6:31).

Хората са залети от всекидневна порно информация. Тази индустрия печели космически суми за сметка на духовно-нравственото падение на хората. Без никаква цензура и време на излъчване порно каналите объркват представите за истинската любов у младите човечеци. И вместо напредък наблюдаваме падение до равнището на дивака и животинските глутници. Не случайно Бог е допуснал страдание сред хората от нелечими болести, придобити по полов път.

Наблюдаваме как сякаш умишлено световните моделири налагат модата за оскъдно облекло по тялото с под-

чертан сексуален характер и много отрицателни здравословни последици.

Бог е благословил чистата моногамна любов между мъжа и жената. Семейството е най-важната клетка в обществото. Там, където няма здрави семейства, се разклащат устоите на държавата.

Православното християнство познава и друга любов между хората: това е любовта, която Бог ни е заложил – чистата, безкористна християнска любов.

„По това ще ви познаят, че сте Мои ученици, ако любов имате по между си” (Йоан 23:34).

Сам Бог, който е Любов, ни е завещал да обичаме себеподобните както себе си. Тук е уместно да споменем, че много хора обичат повече домашния си любимец отколкото хората. Разбира се, че няма нищо лошо да свикнем с нашите домашни любимци, но само човекът е създаден по Божи образ и подобие с чувства и душа, които сме длъжни да уважаваме. В много случаи той е склонен да помогне на бездомното куче, но с безразличие подминава страдащия човек на улицата.

„Който каже: любя Бога, а мразя брат си, лъжец е, защото, който не люби брата си, когото е видял, как може да люби Бога, Когото не е видял” (1 Йоан – 4:20–21).

Нещо повече, Бог ни е завещал дори да обичаме и враговете си. Възможно ли е да сторим това? Дали имаме сили да го направим?

Разбира се, защото Бог не изисква от нас невъзможното. Сам Той ни даде пример за прошка, когато беше на кръста и каза:

„Господи, прости им, понеже не знаят що вършат” (Лука 23:34).

Друг е въпросът, че човекът по принцип притежава чувството за невинност и изключително трудно прощава вината на другите. Трябва обаче да знаем, че и у най-лошия човек съществува искрица добро, заложена му от Бог. От нашето поведение зависи дали ще разпалим тази искра на доброто, или ще изпепелим и малкото положително, което е останало.

Един крадец започнал да товари коня си с оскъдните лични вещи от отшелническата килия на св. Макарий. В този момент светецът дошъл и започнал да товари заедно с него. Когато крадецът узнал кой му помага, паднал в краката му и се разкаял.

Свети Серафим Саровски бил жестоко пребит от разбойници. За учудване на всички обаче той се явил в съда като техен защитник. Това трогнало разбойниците и впоследствие те съжалили за случилото се.

Човекът е създаден да образува общества и лични приятелства. Най-щастливият човек на земята е този, който има много верни приятели. Комерсиалният живот води до лицемерни и неистински приятелства. В стремежа си да общува човек греша при избора на приятели. Думата приятел съдържа в себе си много значения: саможертва, всеотдайност, благодарност и др. Всички тези добродетели трябва да бъдат изпитани във времето и едва тогава да приемем човека за приятел. За съжаление ние сме свидетели на много приятелства нетрайни, едnodневки. Почти всеки се е разочаровал от неистински приятелства.

„На злия приятел и сто добрини да сториш, прегрешиш ли веднъж спрямо него, пропада всичко. Но и сто пъти приятелят да ти прегреши, ти не забравяй първата му добрина.“

„...защото Той е благ и към неблагодарните, и към злите” (Лук. 6:35).

Сервантес казва: „Неблагодарността е дъщеря на високомерието.”

Един човек (пастир) видял змия в средата на горски пожар и я спасил. След известно време змията срещнала човека и преди той да я забележи, го ухапала смъртоносно. Пастирът попитал: „Защо ми причиняваш това, след като аз ти спасих живота?” Змията отговорила: „Благодарността е голямо бреме.”

Често сме свидетели на това как някои хора си сменят приятелите според нуждите и интересите. Довчерашното приятелство дори в много случаи преминава във вражда и отмъщение.

„Не отмъщавайте за себе си, отдайте място на Божия гняв. Отмъщението е Мое, Аз ще отплатя” – казва Господ (Рим 12:19).

„Който потуля грешки, търси любов, а който отново напомня за тях, отдалечава приятел” (Прит. Сол. 17:9).

Когато човек крои планове за отмъщение, сам се наказва, тъй като всички дяволски мисли в главата се отразяват отрицателно върху душата и тялото. Вярващият християнин оставя всичко в Божиите ръце и справедливия Негов съд.

Приятелство, което не е изградено на здрава християнска основа, е като къща, построена на морския пясък. Само истинският християнин приятел е готов да прости за всичко и на всеки. Той знае, че да се греша, е човешко, но да се прощава, е Божествено.

Народна мъдрост казва: „Не е приятел този, който ти бърше сълзите, а този който ти помага да не ги проливаш.”

При философа Сократ дошъл негов познат и му казал:

– Искам да ти разкажа нещо за един твой приятел.

– Чакай малко – отвърнал Сократ, – преди да ми разкажеш това, трябва да минеш през моя троен филтър. Трябва да филтрираш това, което се каниш да ми кажеш за моя приятел. Първият филтър е истината. Кажи ми абсолютно сигурен ли си, че това е истина?

– Не – отговорил човекът, – аз просто го чух от други хора.

– Значи ти не си уверен, че това е истина. Сега вторият филтър е доброто. Това, което се каниш да ми кажеш за моя приятел, съдържа ли нещо хубаво?

– О, не, точно обратно – лошо е.

– И така ти се каниш да ми кажеш нещо, което може да не е истина, а на всичкото отгоре е и лошо. Третият филтър е ползата. Каква полза ще имам аз от това, което ще ми кажеш?

– Всъщност не знам – отговорил човекът.

– В такъв случай, ако това, което искаш да ми кажеш, не е нито вярно, нито добро, нито полезно, тогава за какво ми е нужно да го знам? – казал мъдрецът и отпратил госта.

Чрез интриги и лъжи се разваля приятелството, ако ние лично не изясним евентуалните недоразумения. Истинският приятел не обръща внимание на клевети по свой адрес и се радва да чуе истината в очите, ако той е съгрешил. Народна поговорка казва: „Дай на мъдрия съвет и той ще те обикне, а глупавият ще те намрази.”

„Не бивай много строг и недей се изтъква за много умен” (Екл. 7:16).

„Човек, който ласкае приятеля си, залага примка на нозете му” (Прит. Сол. 29:5).

Александър Македонски отстранил един от най-добрите си придворни съветници само за това, че нито веднъж не му посочил някоя грешка. За него той казал:

– Ако не вижда грешките, които правя всеки ден, значи не е мъдър, ако ли ги вижда и не ми ги посочва, той е един окаян ласкател.

Разумният човек се радва на градивните критики спрямо него. Той е доволен, когато бива наставляван от свой приятел.

ЗА ТЪРПЕНИЕТО И СМИРЕНИЕТО

„Ако търпите, Бог постъпва с вас като със синове, защото кой е този син, когото баща му не наказва” (Евр. 12:7).

Търпението е добродетел, присъща на вярващия християнин, докато в съвременното общество се наблюдава хронична нетърпимост между хората. В забързаното ежедневие търпимостта между хората вече се счита за слабост и отстъпление. Повече от прекрасно е, ако около нас съществуват амбициозни хора, защото те ни въодушевяват, но тази амбициозност не бива да е за сметка на духовно-нравствения растеж.

Нашият Господ Иисус Христос обещава не лек път на тези, които го последват, защото Той Сам извървя същия път. Ние не бива да участваме само в тайната вечеря, т.е. да берем само добри плодове, а и по примера на Спасителя, да извървим с достойнство пътя, който ни е определен – труден или по-лек. Длъжни сме да вършим добро, дори и в някои случаи с цената на лично страдание. Да не се изтъкваме тогава, когато вършим полезни дела спрямо Църквата, отечеството и ближния, понеже по принцип това е наше задължение.

„Ние сме слуги негодни, защото извършихме онова, що бяхме длъжни да извършим” (Лук. 17:10).

Според светите Отци: „Търпението е крепост, а смирението е оръдие.”

Известният св. Теодосий Печорски, игумен на Печорския манастир, още приживе бил обичан и уважаван от всички като Божий угодник. Той често ходел в Киев при

княз Изяслав. Веднъж тръгнал по манастирска работа, замръкнал в княжеския дворец. Държал да се прибере в манастира въпреки настояването на княза да остане. Най-после князът заповядал да приготвят едноместна каляска и един от слугите да закара отец Теодосий, като води коня отпред. Вървели известно време и слугата, съблазнен от простото облекло на монаха, го помислил за някой най-обикновен калугер, казал: „Отче я слез ти да покараш каляската и дай на мене да се повоза!“ Свети Теодосий безропотно се съгласил и слязъл да води коня, а слугата като господар се разположил в каляската и скоро заспал.

Цяла нощ праведникът теглил каляската, а на сутринта всички, които го срещнали по пътя, му се кланяли почтително, защото го познавали. Слугата, виждайки това, се чудел защо всички се покланят на монаха. Наближили манастира, а там цялото братство излязло да посрещне своя игумен и му се поклонило до земята. Слугата изпаднал в ужас и страх от видяното, защото очаквал наказание и отмъщение. Но св. Теодосий отишъл при него кротко, хванал го дружелюбно за ръка, завел го в кухнята и заповядал да го нахранят добре... Ето какво незлобие и смирение е притежавал св. Теодосий Печорски.

Пример за смирение и послушание ни дава и житието на св. Йоан Стълпник:

Царят решил да изпита истинността във вярата на св. Йоан, като изпратил хора да му кажат да се яви в двореца. Отшелникът слязъл от стълба, на който се подвизавал, и се явил, както му било заповядано. По принцип древните стълпници не слизали по никакъв повод от стълба, на който живеели. Тогава царят се убедил, че наистина този човек е

Божи угодник, без гордост и себелюбие.

Трогателен е и случаят със св. Нектарий Егински, живял през XVIII век. Епископ Нектарий като ректор на Атинската духовна семинария ценял своите служители. Чистачът на семинарията се разболял тежко и се наложило дълго да отсъства от работа. По Божията воля се излекувал, но помислил, че вече е изгубил работата си. По настояване на съпругата си все пак решил да провери какво е положението и отишъл рано сутринта в семинарията. С голяма изненада заварил св. Нектарий да чисти училищните тоалетни, като си говорел: „Чисти Нектарие, защото ти не си достоен да вършиш друга работа.” Когато го видял, Владиката му казал: „Реших да те замествам, докато се върнеш, за да не назначавам друг човек, защото ти имаш семейство, за което трябва да се грижиш. Но моля те не споделяй с никого за случая.”

Безброй са случаите на търпение и смирение сред светите, мъчениците и праведниците. Именно чрез тези добродетели те са възсияли. В много случаи те умишлено са търсели повод за послушание и смирение пред другите човеци, затова нека всеки ден отхвърляме собственото си аз и гордост, като се надяваме на Бога чрез всекидневна молитва.

ЗА СТРАДАНИЕТО

Темата за страданията и смисъла от тях постоянно се дискутира сред хората в нашето съвремие. Много често си задаваме въпроса защо невинни хора (според нас) страдат и какъв е смисълът на тези страдания.

„Ако е угодно на волята Божия, по-добре е да страдате, като вършите добро, отколкото като вършите зло”
(1 Петър 3:17).

Всеобщо е мнението, че като че ли в земното си съществуване човек повече страда, отколкото да преживява щастливи мигове. Причините за това са обективни и субективни.

В много случаи човекът страда от външни фактори, природни катаклизми и др., но често човек сам причинява както собственото си страдание, така и страданието на другите. Страдаме дори и когато вършим добри дела, защото врагът на човешкото спасение (дяволът) не желае да вършим полезни неща. Страдаме, когато наши близки хора са в нещастие, а също и когато лично имаме някакъв здравословен или друг проблем.

Страдания обаче имат и хората, които вършат беззакония. Те страдат например, докато кроят планове как да отмъстят, да убият и навредят, защото по внушение на сатаната душата им е обзета от тъмни и мрачни мисли и желания.

Когато страда в името на доброто, истинският християнин, след като постигне добри резултати, бързо забравя страданието и се радва на успеха си. Родилката, когато ражда, страда от родилните болки, но впоследствие бързо ги забравя и се радва на рожбата си. Лошите хора обаче

жестоко страдат, ако не са успели да навредят. А ако пък са постигнали целта си, те пак страдат, защото дяволът вече не ги подкрепя и те отново са обзети от нещастие.

„Но ако търпите, кога правите добро и страдате, това е угодно Богу” (1 Петър 2:19–20).

Един монах вървял по улицата на голям град. Там срещнал инвалид да проси. Спрял се и го погледнал със състрадателен поглед. Казал си: ще взема този човек в дома си, за да спася душата си чрез него и той чрез мене. Сакатият се съгласил и монахът го отвел в дома. Започнал да се грижи за него. Къпел го, обличал го и го хранел, тъй като той бил без крака и без ръце. Не след дълго обаче сакатият започнал да негодува и всекидневно изнервял монаха: „Докога ще ме държиш тук затворен като в плен. Когато бях на улицата, виждах хора, а тук само ти ми се мяркаш пред очите. Постъпваш егоистично, защото ти излизаш навън, а аз стоя тук и те чакам.”

Отношенията им станали нетърпими и в яда си монахът вече бил решил да го върне на улицата. Помислил си обаче, че ако направи това, няма да е богоугодно и ще отстъпи от пътя си и си казал: „Ще отида при стареца Антоний (св. Антоний Велики) за съвет.” Тогава качил сакатия на коня си и пристигнал в пустинята. Там св. Антоний Велики упрекнал сакатия за неблагодарността му, подкрепил духом монаха и ги отпратил, като предрекъл, че двамата ще умрат в един ден. Както и станало.

От този случай е видно, че човек понякога страда, дори и когато върши добро, но това не бива да е причина да се отчайваме по пътя към спасението на душите ни.

„...през много скърби трябва да влезеш в Царството

Божие” (Деян. Ап. 14:22).

Много често ние сме свидетели как добри човеци страдат в живота.

„Който Аз обичам, тях избличавам и наказвам” (Откр. 3:1; Прит. Сол. 3:12).

Думата „наказвам” произлиза от славянската дума „наказати” и означава „да науча, научавам”. Следователно Бог, Който ни обича, не ни наказва, а чрез допуснатите страдания ни поучава.

Когато едно малко детенце допълзи до печката, докосне я и се опари, никога вече няма да повтори това си действие. В очите на Всевишния Бог ние сме малки деца, които Той често наказва за наше добро. Страданията са горчиво лекарство за душата ни. Те се отпускат от Бог, когато сме душевноболни, горчиви са и ние с нежелание ги приемаме, но след като се излекуваме, Му благодарим. Когато режем лозата, тя плаче, но след това дава много плод. Най-често страдаме заради греховете си. Господ Иисус Христос излекувал много болни, но преди това им прощавал греховете, защото съществува зависимост между греха и физическите болести. Спасителят излекувал разслабления при Витезда, но в храма след това му казал:

„Ето ти оздравя, недей греши вече, за да не те сполетти нещо по-лошо” (Йоан 5:14).

Що е грехът? Св. ап. Йоан Богослов го определя така:

„Грехът е беззаконие” (1 Йоан 3:4).

Значи той е нарушение на Божия закон, на нравствения закон. Грехът за първи път оплита като паяжина; ако го повторим, паяжината става мрежа; ако продължаваме да го вършим, мрежата се превръща в желязна клетка и най-

накрая във верига. Може да се каже също, че в началото грехът е чужденец, после – гост; ако свикнем с него като с нещо обикновено, той вече е хазяин, господар, а ние – слуги, роби!

Грехът е като бацил, който бързо уврежда тялото, ако не се вземат мерки, т.е. в православен храм да се извършат покаяние, изповед и свето Причастие. Светите праведници с търпение и с вяра са приемали страданията, защото знаели, че чрез тях се очистват духовно. Пример за това е св. Макарий Египетски, който живеел в пещера край Александрия, молел се Богу и плетял кошници, за да се изхранва. Скоро обаче над тихата пещера на светеца се извила страшна буря. Някоя си девица в града заченала извънбрачно и от срам, за да предпази мъжа до себе си, посочила като виновник св. Макарий. Жителите на града били потресени и се чудели как е възможно един Божи угодник да стори това. Родителите на девойката довели светеца и го повели по най-многолюдните улици. Хората се споглеждали и се смеели. Едни замервали бедния Макарий с камъни, а други го заплювали в лицето. А той с наведена глава, без да се оправдава, вървял опозорен, охулен от всички и тайно се молел на Бога.

Вечерта градският съд решил: Макарий да поеме издръжката на девойката и на детето, когато се роди. Светецът се върнал в пещерата си и останал сам, помолил се и пак заплаел кошници, като разплакан говорел сам на себе си:

– Макарий, Макарий, не ти се полага вече да спиш толкова, колкото досега. Отсега нататък ще трябва да работиш двойно повече, защото има да издържаш жена, а после и дете.

Така безропотно носел тежкия си и позорен кръст, допуснат му от Бога, като всяка седмица пращал издръжката на девойката. Господ обаче скоро явил невинността на Своя угодник. Дошло време девойката да роди. Замъчила се тя: часове минавали, мъките ѝ се усилвали, като в такива жестоки страдания минали няколко дни. Изправена пред смъртта, тя осъзнала, че всичко това ѝ се случва заради невинния праведник. Разкажала се пред Бога, изповядала всичко и съобщила кой е истинският баща на детето и още начаса родила. Родителите ѝ и близките ѝ били страшно смутени и уплашени. Те започнали да се разкайват, че така жестоко са поругали един невинен човек. Всички се чудели на търпението му. Спомнили си как безропотно понесъл позора, как се оставил да бъде подиграван и оплюван и как не се оправдавал. Решили да отидат при него за прошка. Един верен приятел на светеца ги изпреварил и, като дошъл при него, му казал:

– Радвай се, отче Макарий, твоята невинност излезе наяве! – и му разказал всичко, известявайки го, че много хора от града идват, за да му се извинят. А св. Макарий, вместо да се зарадва, извикал:

– Горко ми, защото изгубих небесната награда!

И избягал на друго място в гората, за да не бъде прославян от хората.

Колко чудесни са били подвизите на светците в своите страдания! И ако те така мъжествено са понасяли скърбите, то какво да кажем ние за нас, съвременните хора, които страдаме заради многобройните ни грехове и въпреки това роптаем!

Не бива да негодуваме, защото чрез временните страдания Бог иска да ни направи достойни за вечния живот,

„защото Господ наказва, когото обича” (Евр. 12:6).

Св. Йоан Златоуст, удивлявайки се, че така милостив е Божият промисъл за нас, казва: „Бог е определил трудовете и страданията за тука, където животът е кратък, а венците е запазил за бъдещето, където животът е вечно млад и безсмъртен!”

Един страдалец лежал тежко болен от дълги години и всичко търпял мъжествено. Когато болката станала нетърпима, той извикал „Господи, не мога вече да търпя! Вземи ми душата!” Явил му се Ангел Господен и казал: „Господ чу твоята молитва. Но понеже според Неговия справедлив съд ти остана да страдаш още една година на земята, за да се очистиш напълно от греховете си, Той ти дава да си избереш едно от двете: или още една година да се помъчиш болен или за три часа само душата ти да бъде занесена в ада.” Страдалецът помислил: „Една цяла година още мъки на това легло! Това е непоносимо! Не, по-добре в ада за 3 часа.” Ангелът взел душата му, заключил я в ада и го оставил сам. С отлитането на Ангела изчезнала и последната светлинка от това страшно място на мъките. Страдалецът чувал само безнадеждните вопли на грешниците, измъчвани във вечния огън. Виждал да се мяркат пред него зловните лица на демоните и като се почувствал сам и изоставен от всички, взел да вика отчаяно. Никой обаче не му се притекъл на помощ, защото тук всеки грешник бил зает със собствените си мъки. Минутите минавали като часове, часовете като дни, дните като години, а на него му се струвало, че вече цели векове се мъчи в адската тъмница. Най-после над него се разляла светлина и Ангелът му се явил. „Как се чувстваш, братко, тука?” А страдалецът в мъките си с горчивина

отговорил” „Аз не мислех, че Ангел ще ме излъже.” „Как така?” – запитал Ангелът. А страдалецът продължил: „Ти ми обеща, че само след 3 часа ще ме вземеш от тук, а ето вече цели векове изминаха в тези мои мъки!” „Какви векове! – с кротка усмивка отговорил Ангелът. – Само един час е изминал, остават ти още два часа да стоиш тук.” „Още два часа ли?” – уплашено извикал страдалецът. „Само един час е изминал?” „О, не мога да търпя вече! Нямам сили! Ако има милост Божия за мене, моля те вземи ме от тука! По-добре на Земята да страдам години и векове... Готов съм да страдам там даже до Второто пришествие, само ме изведи от тука!” Ангелът тогава казал: „Добре, Бог допусна да се помъчиш в ада, за да видиш от какви страдания Той иска да те спаси чрез твоите временни болки и да не роптаеш от своите страдания!” От този момент нататък страдалецът започнал да понася своята тежка болест, която взела да му се струва нищожна и лека в сравнение с вечните мъки.

Когато се измъчваме и страдаме и мислим, че е несправедливо, ние ядем от ада. Св. Йоан Златоуст е казал: „Когато някой постъпва с нас несправедливо, той става наш благодетел, защото внася влогове на наше име в Божията каса и ние радваме дявола не толкова, когато грешим, колкото когато се отчайваме.”

Някой от българските революционери беше казал: „Животът е борба – робът се бори за свобода, а свободният – за съвършенство.”

Униението и отчаянието са едни от най-често срещаните грехове сред хората. Нека обаче се огледаме около себе си и ще видим колко по-трагични човешки случаи съществуват. Достатъчно е да посетим например едно интензивно

отделение в болницата, да постоим в гробищния парк, за да видим истинската мъка у хората. Спасителят ни е завещал да носим кръста си и да го следваме безусловно. Да не се оплакваме от тежестта на нашия житейски кръст. Всемогъщият Бог никога няма да допусне да понасяме повече отколкото ни са възможностите.

Един човек често се оплаквал от тежестта на своя житейски кръст. Вечерта чул глас, който му казал да отиде в стая, където имало много кръстове. Там той имал възможност да си избере най-лекия според него кръст. Повдигнал един, оставил го, повдигнал втори, трети, четвърти и накрая се спрял на един, който според него бил най-лекият. Тогава чул да му се казва „Това е твоят кръст, който ти остави в началото, но най-накрая отново го избра.”

„Който иска да върви след Мене, нека се отрече от себе си, да вземе кръста си и Ме последва” (Марк 8:34).

Много често говорим за това как в нашето забързано ежедневие човек може да се спаси. Много човеци, дори и християни, твърдят, че е трудно и дори невъзможно да се спасиш в съвременния греховен свят. В тази връзка имаме един много добър и поучителен пример.

Преподобни Пафнутий, строг подвижник на благочестието, се помолил на Бог да му открие за някой, който живее в света, но с благочестието си той ще бъде спасен. Чул глас, който му казал да отиде в най-близкото селище, за да намери един старшина от армията. Светецът отишъл в селището и намерил старшината, който го приел с отворени обятия. „Разкажи ми своя начин на живот – помолил Пафнутий, – защото ти си надминал много монаси, както ми откри Бог!” Старшината отговорил, че е човек грешен

и недостоеен, че е женен и има трима благочестиви синове. Странници и бедни приемал в своя дом. При нещастие утешавал опечалените, враждуващи помирявал, през целия си живот никого не е огорчил или осъдил. Значи възможно е и в този свят – сред грижи, съблазни и изкушения – да се живее праведно!

Страданията са „школа” за човека, защото му отварят очите, за да проумее истината. Също така те са „къпалня” за съвестта и „възродителна сила” за духа.

Една самотна жена лежала парализирана в своята таванска стая. Посетило я едно младо жизнерадостно момиче, което ужасено извикало: „Ах, във вашето положение аз бих умряла от мъка и болки; да нямам нито един радостен час и да лежа ден и нощ сама, прикована на легло!” Болната ѝ отговорила: „Мила девойко, на стената срещу мен е окачен Кръстът с Христовото разпятие! Него гледам аз и когато моите болки особено се засилят, си казвам: Спасителят е висял на твърдо дърво, а пък аз лежа тук на меко и удобно легло; Неговите ръце и крака били пробити и заковани с остри гвоздеи, а аз нямам никаква кървава рана; Той бил подиграван и осмиван, а мене ме утешават и успокояват всички, които ме посещават; най-важното обаче е, че Той е страдал съвсем невинен, а пък аз съм много грешна жена и затова трябва да благодаря, вместо да се оплаквам.”

ЗА ПРОШКАТА, ПОСТА, ИЗПОВЕДТА И СВЕТОТО ПРИЧАСТИЕ

„Защото, ако простите на човеците съгрешенията им, и вам ще прости Небесният ви Отец: ако ли не простите на човеците съгрешенията им, и Вашият Отец няма да прости съгрешенията ви” (Мат. 6:14–15).

„... понеже те сееха вятър, буря ще пожънат” (Св. пр. Осия 8:7).

Да простим – това е най-ценната добродетел, съществуваща във взаимоотношенията между човеците. Всеопрощението е чисто християнско явление и то е плод само на християнската любов. То се основава на любовта към ближния; и не само към ближния, но и към човека, който ни е причинил зло, който дълбоко ни е наскърбил и огорчил. Извън християнството може да има опрощаване на материални задължения, да има извинение, но всеопрощение няма. Истинското християнско сърце не държи в себе си злоба, злопаметство или отмъщение.

Един мъченик за Христа бил осъден на обезглавяване с меч. По пътя палачът му казал „Да видим дали твоят Христос, за когото умираш, сега ще ти помогне.” Мъченикът отговорил: „Да, той ще ми помогне, за да ти простя.”

Какво е християнското прощение по своята същност? То е всеопрощение, т.е. да простим всекиму, всякога и всичко, да простим без уговорка, без условие. А за това е необходима нравствена мощ.

В отношението ни към чуждата вина, към причиненото ни зло или нанесена обида може да има следните степени и категории:

„Прощка ли? Не прошка, а отмъщение!” – така гордо говори онзи, който е обладан от злоба и жажда за отмъщение.

„Няма да отмъщавам, но няма и да простя!” – така говори онзи, който е обладан от духа на ожесточението.

„Няма да простя, защото да простя, значи да отстъпя, да проявя слабост!” – така говори онзи, който е обладан от духа на честолюбието и гордостта.

„Няма да простя, защото не аз, а той е виновният!” Или пък: „Ще простя, но ако той дойде пръв да ми поиска прошка!” – така говори онзи, който е обладан от духа на надменността и пристрастието.

„Ще простя, но няма да забравя оскърблението!” – така говори злопаметният.

„Няма какво да прощавам, защото никой не ме е наскърбил и никого аз не съм обидил!” – така говори самодоволният мним праведник, който себе си и другите заблуждава.

„Прощавам всичко от сърце!” – ето това е истинското всеопрощение, което Господ изисква от нас!

Христос поставя всеопрощението към ближните като необходимо условие за прощението на нашите грехове.

„Ако ние не простим на ближните си прегрешенията им, и Нашият Небесен Отец няма да прости нашите прегрешения” (Мат. 6:14).

Един стар рибар тъкмо се приближавал до брега с лодката си, препълнена с риба, когато настанала ужасна буря. Морето страшно се развълнувало. Изведнъж той чул зов за помощ. По гласа и направлението старият рибар узнал, че далече е изостанал рибарят, неговият заклет враг. Без

да се замисли, той изхвърлил във водата всичкия си улов и устремно се насочил към давящия се негов враг. Без да се съобразява със силното морско вълнение и грозящата го опасност, с големи усилия се добрал до давящия се, подал му ръка и го спасил. Когато пристигнали благополучно на брега, спасеният предложил на старика пари за изхвърлената преди малко мрежа, пълна с риба, но той не приел. Тогава спасеният попитал „Защо ме спаси? Никой не би те обвинил. Морето е бурно, твоята лодка е пълна, нощта е тъмна, а аз съм твоят заклет враг.”

„Не можеш!... Аз съм християнин, а на християните е заповядано да обичат и враговете си” – отговорил старецът.

Врагът, заклетият враг, бил победен и като прегърнал стария рибар, извикал: „Приятелю, ти спаси не само тялото, но и душата ми! Отсега нататък не само не съм твой враг, и не само съм твой приятел, а и твой брат.”

„Нека не се мамим: няма да бъде опростен онзи от нас, който сам не прощава, защото как ще получи прошка и милост онзи, който сам не е проявил милост?” (Як. 2:13).

„Да простим от сърце” (Мат. 18:35).

„...да простим така, както и Христос на кръста прости на Своите убийци” (Лук. 23:34).

„...и както св. Архидякон Стефан прости на своите мъчители” (Деян. 7:60).

В сърцето на всеки човек се намира ключът за портите на рая и ключът за вратата на ада. Ключът за рая е милосърдието, а за ада – жестокосърдието.

В Антиохия в средата на третия век живели двама християни, които били неразделни приятели. Тогава били от най-страшните гонения срещу християните от римски-

те императори. Истинското приятелство между Никифор и Саприкий обаче в един момент преминало в жестока вражда.

Саприкий бил подложен на мъчения заради вярата, но не се отрекъл от Христа и заради това бил осъден на смърт – извън града да бъде посечен с меч. По пътя до лобното място Никифор неколkokратно паднал на колене пред приятеля си, за да иска прошка, но Саприкий останал неумолим, не приел молбата, не смекчил гнева си и Господ го наказал за неговото жестокосърдие: отнел от него благодатната сила, която го укрепвала при мъченията, и немилосърдното му сърце се изпълнило с малодушие и страх от смъртта. Когато дошло времето да наведе главата си под меча, той веднага се отрекъл от Христа. Никифор се ужасил и започнал да го увещава да се опомни и да не се отрича, но напразно. И се обърнал към войниците „Мене накажете със смърт! Аз съм християнин!”

Тогава управителят наредил да отсекаат главата на Никифор и да освободят отреклия се от Христа Саприкий, който поради жестокосърдието си загубил вечния живот.

„Някой от фарисеите Го помоли да яде с него: и Той, като влезе в къщата на фарисея, седна на трапезата. И ето, една жена от града, която беше грешница, като узна, че Той седи на трапеза в къщата на фарисея, донесе алабастърен съд с миро и като застана при нозете Му, със сълзи ги изтриваше с косата си, целуваше ги и мажеше с миро. Като видя това фарисеинът, който Го бе поканил, рече в себе си: да беше пророк Тоя, щеше да знае коя и каква е жената, която се допира до Него, защото тя е грешница. Като се обърна към него, Иисус рече: ”Симоне, имам нещо

да ти кажа.” А той отвърна: „Кажи, Учителю!” Иисус рече: „Един заемодавец имаше двама длъжника: единият му дължеше петстотин динария, а другият – петдесет, но понеже нямаше с какво да заплатят, той прости и на двамата. Е, кажи, кой от тях повече ще го обикне?”

Симон отговори и рече: мисля, тоя, комуто повече прости. А Той му рече: право отсъди. И като се обърна към жената, рече Симону: видиш ли тая жена? Влязох у дома ти, вода за нозете ти Ми не даде, а тая със сълзи обля нозете Ми и с косата си ги изтри. Ти целуване Ми не даде: а тая, откак влязох, не престана да целува нозете Ми. Ти с елей не помаза главата Ми: а тая с миро помаза нозете Ми. Затова казвам ти: прощават ѝ се многото грехове, защото много обикна: а комуто малко се прощава, той малко обича. Ней пък рече: прощават ти се греховете. И тия, които седяха с Него на трапезата, почнаха да си думат: кой е Тоя, дето и грехове прощава? А Той рече на жената: твоята вяра те спаси: иди си с миром” (Лука 7:36–50).

Човекът изгражда своята ценностна система и духовен растеж на основата на въздържанието и това съществено ни различава от животните. След пост и изповед при духовника християнинът пристъпя към св. Причастие, за да се съедини с Христа. Сам Нашият Господ на Тайната вечеря установи св. Причастие, като каза да прием от виното и ядем от хляба след претворяването им в Негови тяло и кръв.

Постът и въздържанието са личен подвиг за християнина и са една своеобразна физическа и духовна подготовка за приемане на св. Причастие. В последно време наблюдаваме масово желаещи да постят особено през Великия и Рождественския пост. За съжаление обаче голяма част от

„въздържателите” постят само телесно, но не и духовно, което превръща постът им по-скоро в диета за отслабване. Необходимо е да се знае, че постът няма никаква духовна стойност, ако не се завърши с изповед и св. Причастие в православен храм.

Също така не е необходимо да изтъкваме пред другите, че постим. Не е нужно да споменаваме колко ни е трудно да се лишаваме и въздържаме или по някакъв начин външно да демонстрираме, че постим. Духовното въздържание трябва да съответства на всекидневното ни действително поведение, т.е. делата ни да бъдат чисти. В тази връзка Блажени Иероним казва: „Каква похвала заслужаваш, ако си блед от пост, а жълт от завист. Що за добродетел е да не пиеш вино, а да си пиян от гняв и омраза.”

„Също, кога постите, не бивайте намръщени, като лицемерците; защото те си правят лицата мрачни, за да се покажат пред човеците, че постят. Истина ви казвам, те получават своята награда” (Мат. 6:16).

Много човеци се интересуват защо при католиците изповедникът духовник и изповядващият не се виждат един друг, а при православните изповедта се извършват лице в лице. Това е така, защото, първо, по-добре е да се попри-тесняваме за греховете си пред свещеника, отколкото да се сраим отпосле пред лицето на Господа, и второ: изповядващият се поема отговорност, обещавайки пред духовника, че при следващата им среща има задължението да е отстранил греха. В другия случай, изповядвайки се пред тъмната стаичка, човекът без притеснение може да си повтаря и по-третва греха, без притеснение и непоемайки никакъв ангажимент пред никого.

Съществува една трайна тенденция за много често причастяване, т.е. без необходимата подготовка християни вземат св. Причастие всяка седмица. Провокиран съм да пиша по този въпрос от следния случай в моето скромно служение:

Една християнка пристъпва да се причасти заедно с други, които съм изповядал още от предния ден. Попитах я дали се е подготвила надлежно, а тя ми отговори: „Отче, ти си длъжен да ми дадеш причастие, защото аз се причастявам всяка седмица, имам благословение за това.”

Не знам кой може да си позволява дългосрочни благословения за често причастяване, но аз останах с впечатление, че тази жена е обзета от гордост и самодоволство. Освен това си мисля, че тя взима св. Причастие по навик, без вътрешно духовно настроение и съответното въздържание, т.е. налице е обезстойността на Светото тайнство на ниво както се приема всекидневна закуска например. Не е пресилено да се упомене, че честото причастяване е в някаква форма разделение в Църквата, защото някои духовници разрешават, а други не. Някои дори си позволяват да осъждат тези, които не се причастяват често.

Ние трябва да сме съвсем наясно по въпроса за св. Причастие: Кого собствено приемаме в себе си? Когато например приемаме някой значим гост, ние почитваме основно нашия дом и го нареждаме така, че да се чувства приятно под нашия покрив. С колко по-голямо внимание трябва да се отнесем към божествения Гост – Нашия Спасител и Бог.

Господ Иисус Христос недвусмислено ни показва каква трябва да е подготовката за светите тайнства, като сам се подложи на четиридесетдневен пост в пустинята, преди да

извърши най-великото тайнство – изкуплението на света от греха.

Св. Теофан Затворник ни препоръчва да се причастяваме само през четирите поста в годината или при извънредни обстоятелства, като например при болест, пред дълъг път, през Светлата седмица и др.

Наистина през първите векове след Христа хората са се причастявали много по-често, но тогава духовно-нравственото състояние на християните е било на по-високо ниво и освен това те са пристъпвали към Светото тайнство по-често поради страх от внезапна смърт при гоненията. В днешния покварен от греха свят е необходимо да се внимава как и колко се причастяваме, защото има опасност поради неподготвеност вместо за спасение св. Причастие да ни бъде за осъждане.

„Нека човек изпитва себе си и тогава да яде и пие от чашата. Защото, който яде и пие недостойно, той яде и пие своето осъждане, понеже не различава тялото Господне” (Кор. 11:28–29).

ЗА РАЗДЕЛЕНИЕТО И СЕКТИТЕ

Нашият Господ Иисус Христос в Своята земна мисия е постановил Църквата да бъде единна и неразделна. Чрез избирането на Своите ученици, а те от своя страна ръкополагайки за дякони и презвитери и епископи други християни, бе благословена и установена църковната йерархия. До 1054 г. Църквата е единна и неразделна. Тогава от единната Църква се отделя римският папа, който имал претенциите също както римският император, притежаващ светската власт, да ръководи всички Църкви и да стои над целия епископат. Източните патриарси обаче, които по право са приемници на апостолите, не одобрили властовите амбиции на папата и така разделението станало факт.

Отделянето на западната Църква дало началото на неконтролируемо отделяне и на други християнски общности, които пък от своя страна се разделили на по-малки. Как на практика става това?

В Германия Мартин Лутер, а в Швейцария Цвинглий и Калвин протестирали срещу samozабравянето и авторитарното управление на римския папа. Протестите им били породени от това, че папата започнал да продава индулгенции срещу опрощаване на грехове. Протестирайки срещу това и много други папски изстъпления те скъсали с католицизма и се нарекли протестанти. Отделяйки се от Римокатолическата църква, протестантите нямали строго определена духовна йерархия и приемственост. Възползвайки се от това, много недоволни сектантски групи се отделят от Протестантската църква, като впоследствие те самите се раздробяват на по-малки. Когато няма йерархия, се по-

ражда анархия. По статистика сектите в света наброяват над 2000. Публична тайна е, че чрез сектите се легализират много капитали с неясен произход, защото в много страни църковните общности и секти се ползват с големи данъчни облекчения. В Америка например е актуално и доходоносно да си осигуриш няколко последователи, да регистрираш „Църква” и колкото повече разширяваш дейността, толкова по-голяма печалба придобиваш. При протестантите и сектите е задължително всеки член на общността да внася в нея една десета от доходите си. Борбата на всяка секта е да приобщи колкото е възможно по-богати хора. Увредената от греха човешка фантазия измисля какви ли не религиозни общности. В Америка, в щата Калифорния, съществува т.нар. „Обединена Църква на марихуаната”, където членовете на сектата отглеждат канабис и четейки псалми, заедно пушат тази трева. Една от най-опасните секти в света е „Църквата на сатаната”.

По този повод Оскар Уайлд казва: „Измислиха религията, за да заменят вярата.”

Врагът на човешкото спасение – дяволът – подтиква към разделение, защото обърканото и разединено човечество изгубва вяра, традиции и ценности. Човек със своята гордост и властолюбие допринася за разделиението на религиозните конфесии и чудно ли е тогава защо толкова свети места като Йерусалим и Цариград са превзети от мюсюлмани?

Ислямът се ражда шест века след Христа, като Коранът заимства лица и събития от Светата Библия. Превземането на Цариград от исляма става непосредствено след кръстоносните походи, по времето, когато „християни” нападат хрис-

тияни и оскверняват храмове, икони и свети мощи. Нищо на земята не става без Божие допущение и може би Нашият Господ е допуснал ислямизацията заради изстъпленията на римокатолиците и техните властолюбиви амбиции.

Днес масово се разпространява учението на т.нар. йоги. Възползвайки се от стреса, в който живее човечеството, тези лъжеучители бавно и методично прокарват идеите си. Чрез най-различни упражнения и медитации се внушава на клиента, че ще се освободи от напрежението и ще нормализира теглото си. Необходимо е да се знае, че йогите са подчинени на религиозна кауза (източна), която в същото време им носи и огромна печалба. Методите на тибетския будизъм, трансцендентната медитация (МТ) и др. са изключително опасни за хората, непознати с окултната им същност. Като примери можем да споменем, че чрез „раджа-йога“ се твърди, че се постигат знания и виждане на събитията, ставащи на отдалечено разстояние. Т.е. това е врачуване с помощта на тъмните сили, а при „мантра-йога“ се търси общуване с „божеството на мантрата“ (например с лъжебожеството Кришна).

Една европейка, будистка монахиня, се подвизавала в тибетски „манастир“ под ръководството на т.нар. духовен учител – наставник, който можел да чете мислите ѝ. Когато научила за Иисусовата молитва и я оценила като мантра, тя решила да я изпробва. Тогава открила, че повтарянето на Иисусовата молитва прави мислите ѝ недостъпни за учителя. Чрез молитвата са прогонени бесовете, които помагали на обладания учител. Този поразителен факт я накарал да напусне Тибет и да стане православна монахиня. (вж. Москва, „Даниловский благовестник“, 1995 г.).

Вярващият християнин не се поддава на гореспоменатите учители – гурута, защото знае, че молитвата в Православния храм или в домашна обстановка е най-сигурното средство срещу стреса.

„Защото ще дойде време, когато човеците не ще търпят здравето учение, но водени от своите похоти, ще си насъберат учители да им гъделичкат слуха” (2 Тим. 4:3).

Постите са най-ефикасното средство срещу наднорменото тегло. Посещението на един православен манастир през почивните дни ще окаже много по-положително влияние на душата и тялото от т.нар. йогистки упражнения в прашната зала. Най-накрая бих искал да подчертая, че йогистите смятат, че човек сам може чрез медитация да възвиси духа си и да възстанови тялото си, но в същото време съвсем ненаатрапчиво използват и религиозни формули, за да съблазняват повече човеци.

Само Православната молитва, която е стълбицата между Бога и човека, може да ни успокои душевно, а постът, изповедта и св. Причастие – да ни укрепят телесно. Но това ще стане единствено и само с Божията помощ и по Негово допущение.

Тук е мястото да спомена, че много хора смятат, че не е необходимо да се посещава редовно храмът, за да се молят. Сам Господ казва:

„...защото, дето са двама или трима събрани в Моето име, там съм аз посред тях” (Мат. 18:20).

От тези думи на Спасителя става ясно, че в православния храм Божията благодат е по-силна, защото много християни се молят заедно. Освен това там се извършват всички Свети тайнства, а в храмовете има свети мощи на светии и

чудотворни икони. Шест дни от седмицата ние се грижим за тялото си, като го храним, и се грижим за него, а в седмия ден – неделя – е необходимо да обърнем внимание на душата си. Масово явление в обществото е да се оправдаваме, че нямаме време, но е необходимо от цялата седемдневна седмица да отделим няколко часа за посещение в храма за св. Литургия, където чрез молитва да нахраним душата си и да измолим от Бог благословение за успешна предстояща седмица.

„Един е Господ, една е вярата, едно е кръщението, един е Бог и Отец на всички. Който е над всички и чрез всички и във всички нас” (Ефес. 4:5–6).

ЗА ДЯВОЛСКОТО ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ ЧОВЕКА

„А като се свечери, доведоха при Него мнозина, хванати от бяс, и Той с една дума изгони духовете и излекува всички болни” (Мат. 8:16).

Темата за дяволското влияние върху човека е била и ще бъде актуална до свършека на света. Истински вярващият човек е твърдо убеден, че съществуват невидими бесовски сили, които в една или друга степен влияят върху поведението на хората. От друга страна, като че ли сатаната се възползва от факта, че в по-голямата си част човечеството не вярва в съществуването му и превзема все повече човешки души. Най-голямата заслуга на бесовските сили е, че успяват донякъде да внушат, че не съществуват. Но е необходимо да се знае, че отслабне ли вярата в Бога, дяволът напада веднага, както отслабне ли имунната система, бацилът напада тялото.

Едно от най-сигурните оръжия срещу дявола е смиренieto. Довели при преподобний Агатон един бесноват и помолили стареца да го изцели. Преподобният казал на беса:

– Излез от Божието създание.

Бесът отвърнал:

– Ще изляза, но искам да те питам кои са праведници и кои грешници?

Светията отговорил:

– Грешник съм аз, а кой е праведник – само Бог знае.

Като чул това, бесът изкрещял:

– Заради смирението ти ще изляза.

И веднага избягал.

Както казах по-горе, съвременното общество подценява намесата на дявола тук, на земята, но всъщност милиони хора в по-малка или в по-голяма степен са обсебени от беса на гордостта, на алчността и други пороци. Човек е изнервен, неспокоен, агресивен заради пряката намеса на бесовете. Категорично можем да твърдим, че голям процент от лекуваните болни в психиатричните клиники не са за лечение в тези заведения, защото естеството на болестта им е друго. Тяхното лечение трябва да се проведе в духовната лечебница (православен храм), защото там се четат молитви срещу обладани от зли бесове.

„Защото нашата борба не е против кръв и плът, а против началствата, против властите, против светоуправниците на тъмнината от този век, против поднебесните духове на злобата” (Ефес 6:12).

Не случайно Нашият Господ Иисус Христос, апостолите и св. отци са изгонвали бесове от болни хора. В светата Библия имаме посочени много такива случаи: Матей – 8:28–33, Марк – 7:25–30; Лука – 4:33–37, 9:38–43.

Върху някои хора злите и нечисти духове действат с особена сила, заселвайки се вътре в тях. Такива хора се наричат бесновати. Когато бесовете са извън тялото на човека и оттам влияят на поведението му, хората се наричат обладани.

Често си задаваме въпросите: Откъде идва това зло в света?; Защо затворите и болниците са пълни?; Защо съществуват убийствените войни, конфликти и тоталният упадък на моралните ценности в човечеството? Отговорът е – от бесовете, защото

„броят им е колкото морския пясък” (Откр. 20:8).

„А привечер, по заник-слънце, довеждаха при Него всички болни и хванати от бяс. И целият град се бе събрал пред вратата. И Той изцери мнозина, които страдаха от различни болести; изгони много бесове и не оставяше бесовете да казват, че знаят какво Той е Христос” (Марк 1:32–34).

Не рядко срещаме човеци външно благоприлични безбожници, неверници, еретици и въобще грешници, за които трябва да знаем, че най-често са обладани от „тихи” бесове. „Тихата” вода, казва народът, е най-опасна, защото там има „мъртво течение”, което погубва удавниците. Така е и с „тихите” бесове – те са най-опасни.

В други случаи дяволът обезобразява лицата на обсебените и човешкото в тях изчезва. Господ е съвършен и Неговите творения са съвършени. Няма по-прекрасно нещо от човешкото лице. Нечистият дух е страшен, безобразен и такива са неговите проявления: във всичко той се стреми да изопачи, да унищожи съвършената красота, създадена от Бога. Лицата на тези, които служат на сатаната, по правило са уродливо черни и отблъскващи.

„И пръсна се слух за Него по цяла Сирия: и доведоха при Него всички немощни, налегнати от всякакви болести и недъзи, и хванати от бяс и луничави, и разслабени, и Той ги изцери” (Мат. 4:24).

Св. мъченик Трифон лекувал болести и изгонвал бесове.

Римският император Гортан, чиято дъщеря светецът освободил от беса, пожелал да види изгонения със собствените си очи. Светецът извикал беса и всички го видели в образа на черно куче с огнени очи.

Св. Трифон попитал беса: „Кой те изпрати в дъщеря-та?” Бесът отговорил: „Бащата и началникът на всяка злоба, който седи в ада.” Светецът го попитал: „А кой ти даде тази власт?” Бесът отговорил: „Ние нямаме власт над онези, които вярват в Бога, но над тези, които не вярват, които живеят в грехове, имаме пълна власт, и те правят онова, което ни е угодно. А угодното за нас е: идолопоклонничеството, хулата, прелюбодейството, завистта, убийството, гордостта и др. Тези хора се оплитат в грехове, като в мрежа: нас и тях ни очаква еднаква участ.”

Видно е, че грехът отключва вратите към човека, за да бъде той обладан от дявола. Известно е, че дивите хищници обикновено не могат да разкъсат здрав лос в гората, а изяждат болния. Така и бесовете с техния предводител сатаната не могат да победят и погубят здравия православен християнин, който няма смъртни грехове и се стреми да живее богоугодно.

Бесовете особено се боят от св. Причастие, Евангелието, Кръста, призоваването името на Иисус Христос и изповедта. Те се стараят по всякакъв начин да не допускат човек свободно да изповядва своите грехове.

„А като свика дванайсетте Свои ученици, даде им сила и власт над всички бесове, и да лекуват болести” (Лука. 9:1).

Ето какво разказва една жена за това как е станала бесновата.

„Бях на 17 години, когато една позната ми разказа как с помощта на чиния на масата да извиквам духове. Тя каза, че от духовете може много да се узнае за бъдещето. Аз се заинтересувах и реших да опитам. Уговорих и четирите си

приятелки. Всички учехме в последния клас на средното училище и ни се искаше да узнаем каква ще е по-нататъшната ни съдба.

Първата вечер, когато започнахме да викаме духове, се получи.

Беше ни толкова интересно да получаваме отговор на нашите въпроси, че в началото разговаряхме с духовете почти всяка вечер. Заинтригувахме с това и някои наши познати. Сядахме на масата, слагаме чиния, протягахме ръце, правехме още това-онова и чинията сама започваше да се движи по масата. Така се получаваха, че духовете винаги извиквах аз, а моята близка приятелка ми помагаше. Беше ми много любопитно да узная, какво ни очаква мен и моите приятелки. Във всичко, което духовете ни предсказваха, вярвах, не се съмнявах. Някои от предсказанията с времето действително се изпълниха.

Тогава не се замислях защо чинията сама се премества върху масата, макар никой от нас да не я докосваше с ръце. Не знаех и въобще не предполагах, че чинията я преместват духовете. Не се замислях и за това какви са тези духове, към които се обръщаме за отговори. Предполагах, че са добри и не знаех, че в крайна сметка са зли бесове.

Една вечер, когато започнахме сеанса, чинията започна да се премества по масата много бързо, неспокойно, просто се изскубваше от ръцете. Такова нещо виждахме за първи път. А когато чинията блъсна една запалена свещ, която стоеше на масата и започна да се приближава към втората, всички много се изплашихме. Запалихме лампата и станахме от масата, прекратявайки сеанса. Повече в моя живот с викане на духове не съм се занимавала. Не знаех тогава, че

сме общували със зла, нечиста сила. Това страшно общуване на мен и моите приятелки ни донесе в живота много неприятности. Първата приятелка не можа да завърши висшето си образование и постоянно сменяше местоработата си, неудовлетворена от живота. Втората приятелка 10 години нямаше дете, но след като роди, зверски убиха мъжа ѝ, когато се връщал вечерта у дома. След това родителите на мъжа ѝ я изгонили с детето на улицата и тя останала без свой дом. Третата приятелка се омъжи с любов, но малко след сватбата мъжът ѝ се самоуби – обеси се. Защо постъпи така, тя не можа да разбере. Четвъртата приятелка се омъжи, роди дъщеря, но мъжът ѝ отиде при друга жена. За нея това бе трагедия.

На мен също ми се наложи да понеса много скърби в живота заради безумното общуване с бесовете. На 19 години се омъжих за първия си мъж, но в деня на сватбата умря баща ми. Живяхме с мъжа ми година, а после той започна да ми изневерява и се разведох с него. След известно време се омъжих отново и родих дете, но с мъжа ми започнахме всекидневно да се караме. Започнах да ходя при гледачки, да ги питам какво ще стане с мен по-нататък и има ли нещо светло за мен в бъдеще. Не знаех тогава, че всички гледачки са от дявола.

Гледачките не ме удовлетвориох и се научих да гадая сама. Интересувах се от окултизъм и черна магия, като по този начин забравях моите земни беди. В душата си усещах страшна пустота и се чувствах нещастна. Опитвах се да намеря изход от мрачното състояние. Отидох при екстрасенс. Не знаех, че той е магьосник. Той ми даде за дома ми осем „закодирани” игли, които забих в стените, и омагьосана

вода, захар, сол, които разпръснах в къщата. Отношенията с мъжа ми още повече се усложниха. Той загуби огромна сума пари и вече бяхме напълно разорени. Направих магьосническо заклинание със специален ритуал, но и това не помогна. И тогава реших да търся помощ от Бога. Отидох в православен храм. Свещеникът, като изслуша моята история, ми обясни че състоянието ми е такова, защото години наред съм общувала с бесовете – нечистите духове. След това се кръстих и убедих мъжа ми да се венчаем. Когато започнахме редовно да се черкуваме, изповядваме и причастяваме, всички демонски влияния изчезнаха и сега живеем щастливо и всеки ден благодарим на Бога за Неговите благодеяния към нас.

Много са случаите, когато човек от любопитство или просто за „експеримент“ влиза в съглашателство с дявола, но това е твърде опасно. За съжаление все по-често срещаме млади хора с татуировка на дявола по телата с шапки с дяволски рога и изобщо с дяволски артикули по себе си. Слушат рок песни, възхвалящи сатаната, което също не е никак безобидно. Сериозно увеличаващите се от тази музика трудно могат да се откажат от нея, а дори изпитват необходимост от все по-увеличаващи се „дозии“ и са готови на всичко, за да ги получат. В медицината вече се появи терминът „музикален наркоман“. Известна е историята на Ричард Рамирес, съобщена в сп. „Юнайтед стейтс енд уърлд рипорт“. Той извършил 16 садистични убийства под силното влияние на албума „Път към ада“ на групата „Ей Си/Ди Си“. Няма и съмнение, че именно сатаната е подтикнал този млад човек да извърши зверските убийства.

Името на рок групата „Kiss“ е съкращение, което оз-

начава „Крале в служба на сатаната” (Кингс ин Сървис оф Сатан). Тази група не само широко използва подсъзнателни съобщения, но и открито приветства сатаната и настъпването на световното му владичество. А ето и откъс от песента „Богът на гърма”: „Аз бях възпитан от демона. Подготвен съм да управлявам като него. Аз съм господарят на пустинята, съвременният железен човек. Аз събирам мрака, за да си доставя удоволствие. И аз ти заповядвам да паднеш на колене пред бога на гърма, бога на рокендрола.”

Съществуват свидетелства, че някои от рок звездите свободно и доброволно са се посветили на княза на тъмнината. Алис Купър, чието истинско име е Винсент Фуниер, сам признава как на спиритически сеанс появилият се дух му обещал слава и власт в света на рок музиката, както и нечувано богатство, стига певецът да му даде тялото си. „В замяна на моето тяло, което му предоставих, аз станах известен в целия свят – разказва Купър. – За постигането на това приех името, с което духът се представи по време на сеанса.” Така Винсент Фуниер получил псевдонима Алис Купър – името на вещица, умряла преди един век. Той се специализирал във възхвалата на всички видове извращения. Не случайно един негов албум се нарича „Алис Купър слиза в ада”.

Повечето известни рок продуценти са членове на „Църквата на сатаната”, а болшинството от рок групите изповядват една или друга луциферова религия. *(За повече подробности виж: www.eresite.eu)*

Някои музикални „авторитети” ще отбележат, че с गरेпосочените си действия изпълнителите търсят само шоу сензации. Не бива да забравяме обаче, че повечето от све-

товноизвестните певци напускат твърде млади този свят. Свръхдозата от наркотици или други порочни фактори са единствено сатанинските причини, за да се прекъсне преждевременно животът на тези млади хора. Всички пороци, водещи до смърт, са по дяволско внушение. Сатаната желае човешкото нещастие. Привидно и за определено време той е подкрепял някого да стане известен, но след това прави така, че да се разори и падне с пълна сила. Само с Божия подкрепа музикантът може да бъде слушан дълго, стига да живее добродетелно и всекидневно да благодари на Бога за таланта си. Във всяка музика може да се открие нещо красиво и е достойна за уважение, ако е без цинично сатанински текстове.

Не по-малко дяволско влияние върху хората имат и многото сатанински филми, чрез които определено се внушава господството на дявола. След като е гледал филм на такава тематика, човек се чувства ужасен и изплашен, а в някои случаи му въздейства и агресивно. Киноиндустрията бълва такива филми на ужасите. Изобщо дяволът се стреми да влияе на човека по различен начин, когато намери добра почва за това, чрез обладани режисьори и изпълнители.

Почително е да разкажа за един случай на бесноват в моето скромно свещеническо служение. През 2010 г. един човек посещаваше всекидневно храма. Служителите бяха разтревожени, защото този човек, влизащ като нормален, за около пет минути изпадаше в транс, лицето му се изменяше, ставаше страшно, гласът му звучеше демонски, викаше и искаше да премахне иконите в храма.

Ето какво разказва той за себе си: „Живеех нормално като всички човеци. Притежавах солиден бизнес в града.

Един ден, както си бях вкъщи, ръцете и краката ми се размахаха, без да мога да ги контролирам. Не можех да се храня и съпругата ми даваше храната в устата, тъй като ръцете ми трепереха. Това продължи около седмица. След това станах много агресивен и един ден „Бърза помощ“ ме заведе в психиатрията. След няколко дни лекуващият лекар ми каза: „Момче, ти не си за тук, търси други начини за лечение, защото в тебе има нечисти сили, никакви дози и упойки не ти влияят.“ Изписаха ме от болницата и в моето съзнание проникна глас, който започна да ме направлява. Без да зная адресите на врачките, ходжите и магьосниците в областта, започнах да ги посещавам. В продължение на около месец ставах сутрин и тръгвах с автомобила за поредното посещение, като гласът на беса в мене ме направляваше накъде да отивам. Обиколих градове и особено села, за които преди това не знаех, че съществуват. Посетих почти всички ходжи, магьосници и екстрасенси в региона, но при посещенията там се преобразявах в страшен вид, сменях гласа си и магьосниците ме гонеха като изплашени и казваха: „Ти си обладан от дявола и ние не можем да ти помогнем.“ Според мене бесовете умишлено ме запознаваха с врачките и ходжите в областта, като ми внушаваха, че аз ще стана по-голям „лечител“ от тях и ще помагам на хората.

Божествената любов е безгранична. И ето, въпреки всичко, този бесноват по Божие допущение започна всеки ден да посещава храма. Борбата с бесовете в него обаче предстоеше. При четенето особено на Киприяновите и Василиевите молитви на всеки няколко изречения бесът се намесваше и изричаше: „Киприяне, ти ще ме погубиш, оставете ми момчето! Какво правите? Защо ми го отнемате?“

Няколко пъти той падаше на пода, пронизван от болки в стомаха, друг път след края на транс се държеше за сърцето и отпаднал, и изтощен сядаше за малко, за да се съвземе. Много магьосници споделят, че след транс им е необходимо доста време, за да се възстановят. Чувствали се умствено и физически изхабени. А бесовете в него, които признаваха, че са легион, постоянно ни се заканваха: „Оставете го! Той ще прави чудеса! Ще лекува болни! Ние сме го избрали по рождение! Той е наш! Той ще ни служи!”

Заедно със служителите на храма станахме свидетели на всевъзможни дяволски хитрости, за да се прекрати духовното лечение на този човек. Най-много бесовете се плашеха от благословието с кръста и най-вече от кръщението, изповедта и св. Причастие. Пречеха му да се разкайва за греховете си, с тях те го държаха в подчинение.

Греховете са най-благоприятната почва за развитието на дяволските плевели в човешкото тяло и душа. А чрез св. Причастие ние приемаме Самият Господ Иисус Христос, Който пък унищожавя бесовското присъствие и укрепява човека.

„Този род не излиза, освен с молитва и пост” (Мат. 17:21).

Към края, преди да го освободи от влиянието си, дяволът чрез бесноватия премина към лукави преговори и хитрости, като целта му беше, ако е възможно, да запази обладаването си върху този човек.

В крайна сметка след дълъг пост и молитви станахме свидетели на това как сатаната, притиснат от молитвеното застъпничество на св. Панталеймон, призна могъществото на Бог. По време на четенето на Акатиста към светеца

изведнџ дяволџт промени лицето му в най-страшния до момента вид и извика: „Излизам от него и няма да се върна повече, няма да се върна никога, защото Бог е един. Иисус Христос е вечен, Той е вечен.”

(Случаят е заснет по негово желание – за свидетелство, че дяволџт съществува . За подробности виж: www.smisalat-na-jivota.com)

Може би тук е мястото да спомена, че покойната Ванга от Петрич също е говорила с мъртви (бесове) и е изпадала в транс под въздействието на демонските сили. Тя самата много се е страхувала от това състояние. Когато изпадала в транс, пребледнявала и от устата ѝ започвал да излиза глас, който не бил нейният. След това се е чувствала зле през целия ден.

(За подробности виж: кн. „Петър Дџнов и Ванга”, част 2, с автор иеромонах Висарион (Зографски))

Изключително интересна е и историята със съвременната „контактџорка” Теодора Стефанова, описана в сп. „Паралели”, бр. 22 от 1996 г.; виж и www.smisalat-na-jivota.com

„Магџосницата” – така наричат в Италия българската ясновидка Теодора Стефанова. Гласџт ѝ е нежен, изглежда плаха и крехка и никой не би предположил, че притежава свръхестествени способности. Но само след миг ставаме свидетели на някакво преобразяване. Изражението на Теодора се променя, очите ѝ се уголемяват и стават студени и безизразни, гласџт и звучи по-различно, тя цялата започва да излъчва неподозирана до този момент сила.

„В такџв момент ставам друг човек – казва тя. – Това е необичайно състояние, от което страдам. Губя контрол над себе си. Ставам инструмент на „нешото” в мен. Гласџт ми

изрича чужди думи, казвам това, което друг иска да каже. Мъчителен процес! Понякога, като сгреща, извънземното ме упреква, разярява се и често ме наказва.”

Вмешателството на бесовски сили върху човека се наблюдава и при нестинарите. На пръв поглед непознатият със същността на това явление ще каже: Да това е чисто физиологически феномен, при който с много упражнения и концентрация човек може да достигне до съвършенство да танцува бос по жарава. Друг ще каже: Иконата на св. св. Константин и Елена, която носи нестинарят по време на танца, му дава сили. Но истината е, че нестинарството е християнизиран окултен езически обред, а иконата, която носят танцуващите по жаравата, е само една маска. Така както почти всички магьосници са окичили своите офиси с икони, за да съблазнят и заблудят човека. Освен това нестинарите са далеч от православие, защото обожествяват самата икона на св. св. Константин и Елена, концентрирайки се около честването на техния празник, без да отдават голямо значение на Божествеността на Иисус Христос и Неговите Рождество и Възкресение.

Професор М. Арнаудов изследва този феномен и вижда връзка между нестинарството и средноазиатския шаманизъм и неговите екстази, магии, пророчества и чудесни лечения.

В книгата си „Добросамарянски заблуди и лъжеучения” архимандрит Методий пише, че нестинарството се свързва с езически идолопоклоннически традиции и бесовщина, т.е. обладаване от дяволски сили, а също така и шарлатания, защото то се оказва и доходен занаят. Самият танц върху жаравата се извършва в състояние на транс, което на

нестинарски език означава „прихващане”, а според Църквата – обладаване от бесовски сили.

Известният психопатолог д-р Гарвалов в своя труд „Социална психопатология” пише: „Самото прихващане или вселяване на духовете в човека става във всички магьосници, медиуми и нестинари по един и същ начин и почти с еднакви симптоми. Настъпва изменение на цвета на лицето, погледът става съвсем друг и разсеян, или очите се обръщат. Те всички не помнят нищо от онова, което правят или говорят по време на транс, защото смятат, че отдават тялото си на друго, чуждо, неземно същество, което ги обладава.”

Като допълнение на казаното по-горе отбелязвам, че не случайно шоуто-танц по жарава винаги се изпълнява на тъмно, може би за да не се вижда изменението на лицето на нестинаря. Танцът се прекратява тогава, когато танцуващият придобие първоначалното си изображение и излезе от състояние на транс. Повечето от обладаните след това състояние започват да врачуват и да се изживяват като лечители.

При всички изброени до тук случаи се вижда вмешателството на дявола върху свободната воля на човека. Както при нестинарите, където „прихващането” – обладаването от бесове – става след мъчително боледуване, така и при почти всички врачки „способностите” им се проявяват при някаква лична драма, събитие или боледуване. Това е така, защото по този начин дяволът по-лесно обсебва избраника си. Само той може да упражнява насилие върху духовно незащитен човек, възползвайки се от някакво негово нещастно състояние. Напротив, библейските пророци и лечители с радост са приемали Божията воля и са я предавали на хората, без да са принуждавани за това и без да променят

изображението и гласа си. Освен това такива Божествени дарби са притежавали единствено духовно-нравствено чисти избраници Господни, нещо, което не се наблюдава при съвременните окултисти.

Напоследък се забелязва увеличаване на броя на хората със „свръхестествени дарования“, но това не е полезно дори и за тях самите, защото в тях се утвърждава гордостта, тщеславието и самомнението, водещи към духовна смърт.

Св. Игнатий Брянчанинов казва: „Истинските праведници не само не желаят да бъдат чудотворци, но и тогава, когато им се дава дарът, се отказват от него. Един от светите отци заради своята чистота получил от Божията благодат дара да вижда кой идва при него, но просел от Бога да му бъде отнет този дар. Ако някои от светиите са приели дара, то са го приели поради нужда; други пък са го приели по указание на Божествения дух, действащ в тях, а не случайно, без причина...”

След толкова примери и обобщавайки темата за дяволското влияние можем спокойно да заявим, че в днешни дни най-вече чрез хитрост сатаната прави много хора зависими. Възползвайки се от стремежа на човека към власт, пари и влияние той намира на всеки индивидуалната му слабост и там именно концентрира усилията си, за да го погуби. Временно той помага на човека, за да придобие това, което на всяка цена желае, но при едно условие – да му се поклони. След това му е лесно да направлява обладания от него в посоката на деградацията.

Знаем че дяволът не се посрами дори от лицето Божие, като се опита да изкуши и Самият Господ Исус Христос в пустинята, като Му предлагаше цели царства (*Лук. 4:1-15*).

Затова, имайки подкрепата на Нашия Господ и светиин-

те, да не се страхуваме от дявола, защото той е като бездомното куче, което напада едва тогава, когато усети, че човек се страхува от него. Чрез всекидневна молитва и Богоугоден живот ще отблъснем всякакви лукави нападения и ще живеем с надеждата, че при второто Христово пришествие дяволът и бесовското му войнство окончателно ще бъдат сразени и пратени във вечния огън.

„Ние радваме дявола не толкова, когато грешим, колкото, когато се отчайваме” – св. Йоан Златоуст.

Да използваме често кръстното знамение, без да се притесняваме от местонахождението и от обстановката около нас. Да научим нашите деца още от малки да носят кръст до сърцето си като предпазно средство от бесовски нападения. Свидетели сме на факта, че едни славянски държави, където Православната църква системно се подкрепя от държавните институции и където християните всекидневно посещават храмовете за молитва, са в духовен и икономически подем. При тях много рядко ще срещнем човек без кръст на врата си. Над тези държави бесовските войнства нямат почти никакво влияние. В други народи като че ли суеверието е взело връх, а не осъзнатата вяра. Хората са се окичили с всевъзможни окултни атрибути като муски, амулети, очички, конци и др. Над тези народи бесовете имат огромно влияние, а там се обсъждат единствено и само излизане от различни икономически кризи, но се пренебрегва духовното израстване, което е от първостепенно значение. Сред тези народи бесовете се чувстват като у дома си.

ЗА АНТИХРИСТА

Думата „антихрист” означава противник на Христа. Тя има общ и частен смисъл. В общия смисъл се отнася до всички, които се отричат от Господ Иисус Христос. По-частно тази дума се отнася до един човек, поддал се на злото и греха – най-жестокия враг на Христа и Неговата Църква, който ще дойде преди Второто Христово пришествие. Св. Йоан Дамаскин каза, че антихристът ще бъде не възплътен дявол, а човек, възприел в себе си дявола, роден от блудодеяние и предприел сатанински действия.

Антихристът ще се яви за срок от седем години, но ще вилнее три години и половина. Указание за това определено време имаме в Апокалипсиса, където се казва:

„...даде му се власт да воюва четиридесет и два месеца” (гл. 13, 5).

В книгата на свети пророк Даниил се казва:

„...и против Всевишния ще произнася думи и ще угнетява светиите на Всевишния; дори ще замисли да отмени у тях празничните времена и закони, и те ще бъдат предадени в ръката му до време и времена и полувреме” (Дан. 7, 25).

В днешни дни забелязваме наченки на такива действия. Като че ли светските празници получават по-голяма популярност в живота ни от църковните. Все повече се акцентира върху празниците като: „ден на жената”, „ден на труда”, „празник на влюбените”, „празник на мира” и други.

В Синаксара на Месопустна неделя четем: „Ще дойде антихристът и ще се роди, както казва Свети Иполит Римски, от скверна жена и мнима девица, еврейка от племето Даново” (Постен триод).

Според учението на светите отци дяволът, издигайки антихриста, ще се стареа да покаже в неговото пришествие всички признаци на Второто пришествие на Господ Иисус Христос. Както Христос е започнал Своето Божествено учение с чудеса, така и антихристът ще започне своето всегубително служение с прелъстяване на хората чрез лъжливи чудеса. Както Христос влезе тържествено в Йерусалим като месия, така и антихристът ще се яви като юдейски лъжемесия, всемирен монарх чрез тържествена церемония на влизането си в Йерусалим и сядането си в Йерусалимския храм, който преди това ще бъде възстановен. Друг е въпросът, че в момента на мястото на древния Соломонов храм се намира джамията Ал-Акса (Омаровата джамия) и не се знае на каква цена той ще бъде възврънат.

Световната реклама на антихриста като гениален нов вожд и „спасител” на народите в най-кратък срок ще прогърми по всички страни. „Той ще дойде – казва свети Ефрем Сирийн – в такъв образ, в който да прелъсти всички: ще дойде смирен, кротък, добър, обичащ бедните, ласкав с всички, особено уважаващ юдейския народ, защото те, юдеите, ще очакват неговото пришествие...”

„Светът или човечеството не ще познае антихриста. То ще го признае за Христос, ще го превъзгласи за Христос... Що се отнася до Второто Христово пришествие, тогава ще бъде невъзможно и ненужно хората да си предават един другиму вестта за Него, защото Той ще се яви внезапно, ще се яви по Своето всемогъщество, едновременно на всички хора по цялата земя” (Еп. Игнатий Брянчанинов, т. 4, стр. 275).

Сам Спасителят ни е предупредил:

„Тогава, ако някой ви каже: ето тук е Христос, или там е – не вярвайте: защото ще се появят лъжехристи и лъжепророци и ще покажат големи личби и чудеса, за да прелъстят, ако е възможно, и избраните“; „Ето, казах ви отнапред. И тъй, ако ви кажат: ето в пустинята е, не излизайте; ето в скришните стаи е (т.е. в който и да е отделен дом), не вярвайте: защото, както светкавица излиза от изток и се вижда дори до запад, тъй ще бъде пришествието на Сина Човечески...” (Мат. 24:23–27; Лук. 17:23–24).

Всичките старания на антихриста да се представи за истински Месия ще срещнат неочаквано и необикновено противодействие в лицето на двама старозаветни пророци – изобличители, които по Божията воля, без да изпитат смърт, са били взети живи на небето и които трябва да се явят на земята преди края на света, за да изпълнят своята мисия и да вкусат смърт. Имената на тези свети пророци са Илия и Енох. Три години и половина те безпрепятствено ще изобличават всички лъжи на антихриста в периода, когато той ще се готви да заграби напълно световната власт в ръцете си. В книгата на пророк Малахия единият пряко се назовава по име:

„Ето, аз ще пратя при вас пророк Илия, преди да настъпи денят Господен – велик и страшен” (4:5).

Чрез идването на земята на двамата пророци много хора ще получат сили, за да преодолее изпитанията. Те ще притежават, както е записано в Апокалипсиса, „чудотворни сили” (Откров. 11:5–6).

„И когато завършат свидетелстването си, звярът, който излиза из бездната, ще встъпи в бой с тях и ще ги

убие” (Откр. 11:7).

Бог ще допусне смъртта на двамата пророци, защото като човечи те трябва да преминат през смъртта:

„Кой от човеците е живял, без да види смърт и е избявил душата си от ръцете на преизподнята?” (Псал. 88:49).

Като гледат убитите тела на двамата пророци, антихристът и неговите привърженици ще се радват.

„Мнозина от народите и колената ще гледат труповете им три дена и половина и не ще оставят да бъдат положени в гробове. Жителите на земята ще се зарадват за тях и ще се развеселят: и ще си пратят дарове един другиму, понеже тия два пророка мъчиха живеещите на земята” (Откр. 11:9–10).

Много християни ще страдат за това, че са загубили закрилниците си. Но радостта на антихриста и на убийците ще се превърне в страх и ужас, защото след трите дни телата на пророците ще възкръснат, предизвестявайки на човеците за бъдещото всеобщо възкресение.

„След трите и половина дни у тях ще влезе дух на живот от Бога и те ще се изправят на нозете си и голям страх ще обземе ония, които ги гледат. Тогава ще чуят висок глас от небето да им казва: Възлезте тука. И ще възлязат на небето в облак и враговете им ще ги видят” (Откр. 11:11–12).

След смъртта, възкресението и възнесението на двамата пророци антихристът ще разкрие действителния си образ и ще започне страшно гонение срещу християните. Св. пророк Даниил казва, че антихристът ще управлява земята само седем години, от които в трите и половина последни години ще се извършат големите преследвания на

християните. Той ще бъде обявен за цар, и то най-напред от юдейския народ. За тази царствена власт тайнствено говори Апокалипсисът, като предлага на всеки читател да разгадае името на звяр или числото на неговото име.

„Тук е мъдростта, който има ум, нека пресметне числото на звяра, понеже е число на човек и числото му е шестстотин шейсет и шест” (Откр. 13:18).

В Стария завет на Светата Библия се споменава за това число, което се явявало като особен знак на покоряване, което евреите налагали на народите, след като ги подчинявали на себе си. Именно 666 таланта злато постъпвало в качеството на данък в хазната на цар Соломон:

„Златото, което идеше на Соломона всяка година, тежеше шестстотин шейсет и шест таланта” (Цар. 10:14; 2 Парал. 9:13).

Израелтяните не повярваха, че Иисус Христос, Синът Божий, беше Месията и Спасителят. Възприемаха го като обикновен човек, богохулник, предадоха Го на римляните, осъдиха и разпнаха. От своя страна пък Спасителят предприча задгробната участ на Израила така:

„И казвам ви, че мнозина ще дойдат от изток и запад и ще насядат на трапеза с Аврама, Исаака и Якова в Царството небесно, а синовете на царството ще бъдат изхвърлени във външната тъмнина: там ще бъде плач и скърцане със зъби” (Мат. 8:11–12).

„Ако не бях дошъл и не бях им говорил, грях не щяха да имат: а сега нямат извинения за греха си. Който Мене мрази, мрази и Отца Ми. Ако не бях сторил между тях делата, които някой друг не е сторил, грях не щяха да имат: а сега видяха и намразиха и Мене, и Отца Ми” (Йоан 15:22–24).

Този факт подтикна Иисус да изрече с горчилка и думите:

„Аз дойдох в името на моя Отец, и Мене не приехте, но ако друг дойде в свое име, него ще приемете” (Йоан 5:43).

Това означава, че ако някой се появи сред израилтяните в името на месия, те ще повярват в него и ще го приемат като такъв. Парадокс е това, че те приемат и вярват в Стария завет и пророците, но не приемат или не желаят да знаят за написаните пророчества за Христа много години преди неговото раждане. В тази връзка е желателно да посочим и някои текстове:

За раждането на Иисус Христос:

„За това Сам Господ ще ви даде личба: ето Девицата ще зачене и ще роди Син, и ще Му нарекат името Емануил” (Исаия 7:14).

„Волът позна стопанина си, а оселът яслите на Господаря си, а Израил не позна своя Спасител” (св. пр. Исаия 1:3).

За разпятието и изкуплението:

„...и те ще Ми претеглят за отплата трийсет сребърника” (Зах. 11:12).

„Христос ще бъде предаден на смърт и съд ще има...” (Дан. 9:26).

„А Той бе изпоранен за нашите грехове и мъчен за нашите беззакония: наказанието за нашия мир биде върху Него, и чрез Неговите рани ние се изцерихме“ (Исаия – 53:5).

Горепосочените библейски старозаветни текстове са пророкувани около 800 години преди Христа и не са единствените, които предсказват за Нашия Спасител.

В Откровението на св. ап. Йоан Богослов се говори за

световната власт на антихриста:

„Даде му се власт над всяко коляно, език и народ” (Откр. 13:7).

Макар че в процеса на заграбване на тази власт ще играят роля и обикновените човешки усилия и средства, главната причина за успеха му ще бъде подкрепата на сатаната.

„И даде му змеят силата си и престола си, и голяма власт” (Откров. 13:2).

След като се сдобие със световната политическа власт, антихристът ще контролира и икономическите процеси в света. Това ще стане чрез въвеждането на новия световен ред, т.е. окрупняването на населението в съюзи и щати, в свят без граници, с едно законодателство, с една валута и по възможност с една вяра и ценности, ако въобще можем да говорим за такива. Самото окрупняване ще е с цел чрез централите да се спускат директиви за изпълнение, като по този начин ще се обезличат местните демократично избрани власти в съответните страни членки.

„И той ще направи, щото на всички малки и големи, богати и сиромаси, свободни и роби – да се даде белег на дясната им ръка или на челата им, та никой да не може нито да купува, нито да продава, освен оня, който има тоя белег или името на звяра, или числото на името му” (Откров. 13:16–17).

В този белег (чип) на дясната ръка или на челото, за който говори св. ап. Йоан Богослов, ще бъде закодирано числото на антихриста – 666. Без този чип никой не ще може да купува и да продава. Как обаче човечеството ще приеме белега върху ръката или челото?

Първата крачка за безкасово разплащане беше с кре-

дитните и дебитните карти. Тази система се оказа, че подлежи на фалшификация и така ще се стигне до следното решение на въпроса: Понеже съществува опасност от кражба и фалшификация на картата ви, кодовият номер ще бъде имплантиран подкожно на ръката ви.

От април 2003 г. в Германия официално се имплантират подкожни чипове, а в Америка това е практика от десетилетие по-рано. До този момент това бяха или пейсмейкъри, или идентификационни импланти на деца на знаменитости. Сега целта е съвсем друга. Американски специалисти в тази област твърдят, че подкожният чип е логично продължение в системата на модернизация на плащанията и обмена и съхранението на лична информация. Компания, ситуирана в Бока Ратон, Флорида, е разработила информационен имплант с данни за здравния статус и бектраунд на приносителя си. Подкожният мини чип ще може да дава информация на лекари при спешни случаи като катастрофи – например за кръвната група и въобще за актуалния здравен статус на лекувания пациент. Друга компания в Лос Анджелис е разработила „подкожен чип“, който изцяло замества кредитната или дебитната карта. Чрез допир до специален сензор всеки, който има предварително имплантиран разплащателен чип в ръката, ще може да тегли пари в брой от специално инсталирани устройства или пък ще заплаща текущите си сметки. И двете компании щели да използват външните температурни амплитуди като генератори за презареждане на батериите на имплантираните в човешкото тяло чипове.

Именно поради тази цел най-вероятните места за имплантиране на чипа били ръцете или челото. Крайниците и човешкото чело били местата, които почти винаги са от-

крити и в пряк контакт с външната температура и слънцето, което имало значение за дълготрайната работа на чиповете и тяхното презареждане. С най-различни доводи новаторите внушават на човека, че имплантацията на чип е необходима за неговия финансов, здравен и социален статус, но това ще е за сметка на личната му свобода.

Във всеки момент чрез централен компютър ще се знае нашето местонахождение, с кого се срещаме и разговаряме и т.н. Ще се намираме в световен електронен концлагер, контролиран от световно правителство, като най-различни тайни общества ще бъдат охранителните служби на това правителство. Така, когато дойде антихристът, не ще има много неща да прави, защото всичко ще бъде готово. Той ще бъде улеснен да завладее света, ще бъде и с това, че преди идването му всички нации ще са обезличени или напълно премахнати.

Човеците и особено православните християни не бива да се съгласяват с имплантацията на електронния чип на ръцете или на челата им, защото там ще бъде и белегът на антихриста, т.е. числото 666. Не бива да търсим оправдание, че технологичното време налага поставянето на електронен чип и да приемаме да бъдем ползватели на обслужващата ни система. Не е оправдание и незнанието, което по-скоро е равнодушие, защото можем да се поинтересуваме, за да разберем. Да предположим, че не сме знаели и затова сме приели печата. Но тогава Христос ще ни каже:

„Лицемерци, вида на небето умеете да разпознавате, а личбите на времената не можете ли?“ (Мат. 16:3).

Св. ап. Йоан Богослов пише в Откровението, че е видял наградата за мъчениците Христови и за тези, които не са

приели чипа:

„И видях престоли и седналите на тях, на които бе дадено да съдят: видях и другите обезглавени заради свидетелството Иисусово и заради словото Божие, и ония, които се не поклониха на звяра, нито на образа му, и не приеха белега на челото си и на ръката си. Те оживяха и царуваха с Христа през хилядата години” (Откр. 20:4).

„...който се поклони на звяра и на образа му, и получи белег на челото си или на ръката си, той ще пие от виното на яростта Божия” (Откр. 14:9–10).

Всеобщото признание на антихриста за всемирен монарх ще бъде едновременно свързано и с всенародното му признание за единствен върховен духовен глава на всички религии. Св. Ефрем Сирийски казва:

„Той ще тръбни за себе си, ще се нарече проповедник и възстановител на истинското богопознание.”

До идването му ще се появят все повече световни религиозни организации, които няма да пестят сили и средства, за да прокламират някакво фалшиво религиозно единство (икуменизъм). Тези организации с неясен произход на финансиране ще пледират за обединение на религиите и размиване на светоотческите истини под маската на религиозната „търпимост” и „толерантност”. Сигурно ако Нашият Господ Иисус Христос проповядваше на земята в наши дни, щеше да бъде обвинен в религиозна нетолерантност, защото съвременното общество се стреми да създаде един уютен розов балон на религиозна търпимост, в който има място за всички и всичко освен за истината. Световните религиозни икуменически организации ще бъдат в основата за подготвяне на единната религиозна власт на антихриста,

но да не забравяме думите на Нашия Господ:

„Аз съм Пътят и Истината, и Животът: никой не дохожда при Отца освен чрез Мене” (Йоан – 14:6).

ВТОРОТО ХРИСТОВО ПРИШЕСТВИЕ, СТРАШНИЯТ СЪД И СВЪРШЕКЪТ НА СВЕТА

Една от най-актуалните теми на съвременното общество е темата за Второто Христово пришествие. Различни учени, историци, „пророци” и религиозни фанатици си позволяват да предричат, а някои дори да определят време на свършека на света. Чрез медиите се обявява някоя година, в която ще настъпи някакъв катаклизъм. В по-ново време, преди да наближи 2000 г., се говореше за всемирен потоп, а през 2012 г. – за свършека на света. Не се знае още какво ще измисли човешкият мозък за бъдещите години, но едно е ясно: ще се определят дати за свършека на света, за да може човекът да изпадне в униние, песимизъм и несигурност. Да живее като за последно, без перспектива, т.е. да се създаде консуматорско общество, зависещо напълно от богатите и от световните политически и икономически лидери.

„А за оня ден и час никой не знае, нито небесните Ангели, а само Моят Отец” (Мат. 24:36).

Все пак Иисус Христос назовава поличбите, по които ще познаем, че идването му приближава:

„Ще възстане народ против народ, и царство против царство: на места ще има големи трусове и глад и мор, ще има страхотии и големи поличби от небето. Ще бъдете предадени тъй също и от родители, и от братя, и от роднини и приятели, и някои от вас ще умъртвят: и ще бъдете мразени заради Моето име. И ще бъдат поличби по слънцето и месечината, и по звездите, а по земята тъга у

народите от недоумение и от морския шум и вълнение: тогава човеците ще примират от страх и от очакване онова, което има да връхлети вселената, понеже и силите небесни ще се разклатят: и тогава ще видят Сина Човечески да иде на облаци със сила и слава голяма. Небе и земя ще премине, ала думите Ми няма да преминат (Лука – 21:10–11; 16–17; 25–27; 33).

„Защото, както светкавицата излиза от изток и се вижда дори до запад, тъй ще бъде Пришествието на Сина Човечески” (Мат. 24:27).

„И веднага подир скръбта на ония дни слънцето ще потъмнее и месечината не ще даде светлината си, и звездите ще изпадат от небето, и силите небесни ще се разклатят: тогава ще се яви на небето знаменieto на Сина Човечески” (Мат. 24:29–30).

От гореспоменатите текстове става ясно, че след този всемирен катаклизъм ние ще видим кръстното знамение, а след това и Самия Христос, идващ от небесата.

Когато дойде Спасителят, светът ще се намира в онова състояние, до което бяха стигнали човеците по времето на Ной. Тогава народът несериозно, смеейки се, се отнесе към Ноевия ковчег.

В днешно време светът също иронично и лековерно се отнася към това бъдещо събитие.

Пришествието Христово ще бъде съпроводено и от всеобщ и страшен, но справедлив Божий Съд. Човешкият съд например не винаги е справедлив; той е съд формален, защото съди и присъжда само на основа на човешки свидетелства. Той може да бъде и пристрастен и затова може да оправдае виновния и да осъди невинния. На съдийския

престол в края на света ще седне Сам Господ, Праведният съдия, Който знае всичко – всяко наше дело и помисъл. Затова и всеки ще получи от Него заслужено – или осъждане, или оправдание. От човешкия съд престъпникът може да се укрие и да избегне санкцията на закона, но Божия съд никой няма възможност да го избегне.

Страшен ще бъде този съд, защото ще бъде всеобщ и на него ще бъдат поставени на присъждане всички наши дела и помисли. Съдът ще се извърши над всеки човек и пред всички. На човешките съдилища обикновено са подсъдни само онези престъпни деяния, които могат да бъдат разкрити. На Божия съд обаче ще отговаряме за всички наши дела, думи, помисли, чувства, представи и пожелания, извършени откакто живеем съзнателен живот до последния ни миг.

Когато си спомняме миналото или преглеждаме частната си кореспонденция, или пък прочитаме личния си дневник, макар и в него да отбелязваме обикновено само най-важни събития, виждаме колко много неща сме забравили.

На страшния съд книгата на живота ни ще се разтвори и ще се разкрие всичко. Цялото наше минало ще бъде видно като на екран – престъпни деяния, извършени неправди и др. Съдът ще се извърши открито – пред очите на целия свят – милиарди и милиарди човеци. Ще се разкрият всички наши потайни срамни деяния, които обикновено грижливо сме прикривали, за да се изпълни казаното от Господа, че

„Няма нищо скрито, което да не се открие, и тайно, което да не се узнае” (Мат. 10:26).

Там, на онова всемирно позорище, ще бъдем изобличени пред всички. Деца ще видят конфузните дела на своите

родители, учениците – недостойните постъпки на своите учители, вярващите – позорните дела на своите духовни пастири, и т.н.

Ще се поиска сметка не само за направеното, но и за онова, което е трябвало да направим, но не сме го сторили. И няма да имаме адвокат, който да ни защити.

Страшен ще бъде последният Божи съд, защото е последен и безапелационен и защото присъдата му ще бъде окончателна и вечна. Какво означава вечна присъда? Това не е ден, година, десет, сто, а вечно, безкрайно мъчение! И как можем да бъдем спокойни при мисълта за онзи страшен ден?

Казаното по-горе за страшния съд може да предизвика съмнения за достоверност. Дали пък наистина ще има някога такъв съд? Дали това не е преднамерена измислица, за да се държат в подчинение и страх вярващите? Не, защото тези събития не са пророкувани от обикновен човек, а от Богочовека Иисус Христос. Всичко, което е казал Той за бъдещи тогава, а сега минали събития, се е сбъднало. Да си спомним само предсказанието Му за разрушаването на Йерусалим, станало през 69–70 г. след Христа. За този град Той беше предсказал, че от него няма да остане камък върху камък, както и стана. Ще се сбъдне без друго и това, което е предсказал за страшния съд.

„Небе и земя ще премине, но думите Ми няма да преминат” (Мат. 24:35).

Освен това идеята за един праведен и окончателен съд е и може да бъде единствено Божия. Това е така, защото нравственият закон в човека изисква да бъде удовлетворена правдата, като всеки получи пълно възмездие за всички

свои дела: или награда за доброто, което е направил, или наказание за злото, което е извършил. Много често чуваме: „Никой не се е върнал от горе, та да каже какво е там.” Но да си припомним притчата за „Богаташа и бедният Лазар”, която библейска сцена е изобразена на корицата на книгата ни.

„Някой си човек беше богат, обличаше се в багреница и визон и всеки ден пируваше бляскаво. Имаше тъй също един сиромаш на име Лазар, който струпавай лежеше пред вратата му и петимен беше да се нахрани от трохоите, що падаха от трапезата на богаташа, и псетата прихождаха, та ближеха струпите му.

Умря сиромашът, и занесоха го Ангелите в лоното Авраамово, умря и богаташът и го погребяха; и в ада, когато беше на мъки, подигна очите си, видя Авраама отдалеч и Лазаря в лоното му; и като извика, рече; отче Аврааме, смили се над мене, и прати Лазаря да намокри края на пръста си във вода и да ми разхлади езика, защото се мъча в този пламък. Авраам пък рече: чедо, спомни си, че ти получи вече доброто си приживе, а Лазар – злото: сега пък той тук се утешава, а пък ти се мъчиш; па освен това между нас и вас зее голяма пропаст, та ония, които искат да преминат оттук при вас, да не могат, тъй също и оттам към нас да не преминават. А той рече: моля ти се тогава, отче, прати го в бащината ми къща, защото имам петима братя, та да им засвидетелствува, за да не дойдат и те в това място на мъката. Авраам му рече: имат Мойсея и пророците: нека ги слушат. А той рече: не, отче Аврааме, но ако някой от мъртвите отиде при тях, ще се покаят. Тогава Авраам му рече: ако Мойсея и пророците не

слушат, то и да възкръсне някой от мъртвите, няма да се убедят” (Лука 16:19–31).

*(За повече подробности за задгробния свят виж:
www.smisalat-na-jivotu.com)*

Дори и невярващите историци и статистици признават, че Иисус Христос е съществувал и е притежавал свръхестествени способности. Та няма Нашият Господ не извърши чудеса, като възкресяваше мъртви и лекуваше слепородени, но въпреки всичко човешкото съмнение е безгранично. Бог ни казва да четем Писанията и да ги спазваме, защото невярващият, дори и да види възкресяването на мъртъв, ще се опита по човешки да разсъждава, плътски да мъдрува и да си намери лукави доводи, за да отрече истината. Много човечи си мислят, че чрез познанието и с ума си ще достигнат до Бога. Знанието и мъдруването обаче се ограничават в една окръжност, която, дори и да се увеличава, си остава такава. Извън пределите на тази окръжност до Бог можем да стигнем единствено чрез вярата и духовното съвършенство.

И така, страшният ден – денят на Божия гняв и на справедливия Божи съд – ще дойде. Кога обаче ще дойде, никой не знае, освен Бог. Ние знаем само за характерните белези на времето преди Второто пришествие:

Мащабни и разрушителни войни, земетресения и природни катаклизми – тежки и опустошителни; глад, поява на еретици и секти; раздори в клира, отстъпление на човечеството; възстановяване на Соломоновия храм в Йерусалим, където на трон ще седне антихристът.

„...който се противи и се превъзнася над всичко, що се нарича Бог, или светиня, за да седне като бог в Божия храм, показвайки себе си, че е Бог” (2 Солуняни 2:4).

Нови нелечими болести сред хората; световни финансови кризи, смутове и тревоги между хората; явяването на пророците Илия и Енох; идване на антихриста и голямо гонение на християните, особено на тези, които не са приели печата му (чипа). Тези гонения обаче ще бъдат кратковременни заради вярващите православни християни, което е видно и от следния Библейски текст:

„И ако не се съкратяха ония дни, не би се спасила никоя плът; но заради избраните ще се съкратят ония дни” (Мат. 24:22).

Този ден наистина ще дойде и ще бъде страшен, но само за грешниците. За праведниците ще бъде ден на радост, защото срещата им с Христос е дългоочаквана. Християнинът, който през живота си е сеел добри дела на Божиата нива, сега ще жъне и добри плодове. Наградата за всички несгоди, трудности и изпитания ще бъде вечният райски живот, за който Самият Господ в Своята земна проповед неколкократно споменава. Затова нека, докато сме още тук, на земята, и имаме възможност да се изповядаме за греховете си, да го правим, и то по-често.

„В последните дни човеците ще бъдат самолюбци, среброрлюбци, самохвалци, горделивци, хулници, към родители непокорни, неблагодарни, нечестиви, недружелюбни, непримирими, клеветници, невъздържани, неукротими недобролюбци, предатели, безочливи, надутти, повече сластолубци нежели Боголюбци, от такива се отвращавай” (2 Тим. 3:1–5).

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Като православни християни вярваме в Нашия Господ Иисус Христос с цялата си душа и сърце. И не се притесняваме да говорим публично за Него и учението Му.

„Всеки, който Мене признае пред човеците, ще призная и аз него пред Моя Отец Небесен” (Мат. 10:33).

„Защото, който се срами от Мене и от думите Ми в този прелюбодееен и грешен род, и Син Човечески ще се срами от него, кога дойде в славата на Отца си със своите Ангели” (Марк 8:34).

„Мене светът мрази, казва Христос, защото аз свидетелствам, че делата му са лоши” (Йоан 7:7).

Разсъждавайки по човешки, бихме се запитали защо Христос не се обърна към силните на деня и вместо дванадесетте рибари бедняци не избра дванадесет князе или философи? Използвайки тяхната известност и ученост, колко лесно би се разпространило учението Му! Нямахше да има Голгота и гонения на християни, нямаше да има потоци от мъченическа кръв.

А ето че Господ избра за Свои апостоли най-бедните, най-неуките и най-обикновени човеци.

„Бог избра онова, що е безумно на този свят, за да посрами мъдрите. Бог избра онова, що е слабо на този свят, за да посрами силните” (1 Кор. 1:28).

Тези неукри рибари обаче написаха Книгата на книгите – Библията. На нейния уникален стил се възхищават учени и философи, удивляват се как е възможно обикновени човеци да напишат подобна книга с вечна актуалност. Това е така, защото Библията е Боговдъхновена. Сам Бог е внуша-

вал на апостолите и пророците какво да пишат, и то така, че всеки човек да намери отговор за всеки свой въпрос. Стига, разбира се, да вникне в текстовете с вяра и от сърце.

По отношение на вярата интересен е случаят, когато Иисус Христос бил във Витания с учениците си. Минавайки покрай една смоковница, Иисус Христос пожелал да откъсне от плода ѝ, но когато не намерил нищо на нея, Той рекъл:

„...занапред никой да не вкуси плод от тебе во веки!“
(Марк. 11–14).

На другия ден св. ап. Петър Му казал:

„Ради, виж смоковницата, която Ти прокле, изсъхнала“. Иисус им отговори и рече: *„имайте вяра в Бога, защото истина ви казвам: ако някой каже на тая планина: дигни се и се хвърли в морето и не се усъмни в сърцето си, а повярва, че ще стане по думите му – ще му се сбъдне, каквото и да каже“* (Марк. 11:21–23).

От този прекрасен пример е ясно, че ние трябва да се молим от сърце и никога да не се съмняваме, че Господ ще изпълни просябата ни, защото съмнението разяжда вярата както ръждата желязото.

Силна и непоколебима вяра трябва да има и всеки, който прекрачва прага на православния храм поради някаква нужда. Не може да се иска от духовника да извърши „чудо“, четейки молитва, без дълбоката и несъмнена вяра от страна на молящия се към Господа.

При св. безсребреник Дамян дошъл един богат юноша – римлянин. С мъка и отчаяние казал:

– Излекувай ме, аз съм сляп. Нима до края на живота си ще бъда в мрак? Нима завинаги ще бъдат скрити от мене

красотите на света?... Смили се над мене, божи човече!

Свети Дамян му отговорил:

– Но аз сам не мога да те излекувам. От тебе зависи да получиш зрение!

– Как?... От мене? – с учудване запитал слепият момък.

– Да, от тебе! – казал светецът. – Аз съм само служител Христов. Иисус Христос е, Който върши чрез мене чудесата. Към Него се обърни с пълна вяра, с увереност!... И Той ще те излекува.

– Но аз съм слаб, не умея... Нека заедно се помолим!

Двамата заедно на колене започнали да се молят.

– Вярваш ли, че Иисус Христос ще изпълни това, което просиш? – запитал св. Дамян.

– Вярвам! – уверено и през сълзи отговорил юношата. И в същия момент прогледнал.

Да вярваме силно, защото единствено и само в Православната църква е Божията благодат. Доказателство за това е, че само в православния храм всяка година на Възкресение Христово (Великден) слиза от Бог невещественият огън на Божи гроб в Йерусалим.

Единствено в православните храмове и манастири съществуват чудотворните икони и свети нетленни мощи на Божии угодници, от които са станали много чудеса над вярващи. Чудесата вдъхновяват човека да усили вярата си, но истинският вярващ християнин не се нуждае непременно от чудо, за да се усъвършенства духовно. Господ Иисус Христос каза на невярващия апостол Тома следното:

„Тома, ти повярва, защото Ме видя, блажени, които не са видели и са повярвали” (Йоан 20:28–29).

В православните храмове хиляди човеци са получили

изцеление от най-различни болести, душевни и физически, но само тогава, когато са прекрачвали прага на храма с вяра. И в по-ново време Бог върши много чудеса. Те са безброй, но е хубаво да спомена случая с бившия Скопски Митрополит Теодосий. Той бил сляпо момче. Родителите му били вяваци и благочестиви. Обърнали се те за помощ най-напред към очни лекари, но без резултат. Тогава майката и бащата отвели момчето в манастира „Пречиста” (в Македония). И става чудо: след общата усърдна молитва на духовника и родителите и след умиване очите на сляпото момче със светена вода от манастирското аязмо момчето прогледнало!... По-късно момчето става монах, а впоследствие Скопски Митрополит Теодосий.

Не бива да забравяме и случая със св. Андрей Критски – автор на Великия покаен канон. За него се знае, че до седмата си година бил ням, но след като взима св. Причастие в православен храм, с него става чудо – той проговаря.

Свети Кирил (Константин-Философ) бил изпратен от императора при сарацините (мохамеданите), за да ги просвещава. Спорейки с тяхното духовенство, бил запитан: „Защо при вас, християните, които се покланяте на единнаго Бога, има толкова разногласия във вярата и живота, а при нас, мохамеданите, всички твърдо се държат в един закон и не го нарушават?”

„Нашият Бог – отговорил св. Кирил – е като морска бездна, непостижима за човешкия ум. В тази бездна мнозина влизат, като се стараят да намерят Господа – едни силни с вяра намират спасение, а други слаби с гордост и самонадеяност се опитват да преплуват тази бездна, но не им достигат сили. Те падат в заблуждение или се изморяват от

трудности, служейки на своите пороци и страсти. Вашата пък вяра е като малък поток и е по силите на всекиго; всичко в нея е човешко; няма божествено. Тя не иска борба и трудове, не налага на вас обязанности да се стремите към више съвършенство и затова е леснодостъпна за всички. Без много усилия и труд всеки може да изпълни вашия закон!”

Можем да сравним духовната борба с лекоатлетическо състезание, при което в надпреварата единият изпреварва другия и обратно, а даже е възможно последният да изпревари всички и да финишира първи. Въпрос на подготовка, последователност и търпение.

В земния си живот човек нищо не може да постигне без Божие благословие. Св. ап. Павел е казал:

„С благодарта на Бога съм това, което съм” (Кор. 15:10).

Нека образно си представим, че пролетта току-що е дошла и земята се е освободила от зимния сняг. Растенията очакват силните слънчеви лъчи, за да започнат да се развиват. Животните се раздвижват и търсят тихо местенце, където да се излежават на първите по-силни лъчи. Всичко започва да живее с радост за предстоящите топли дни. Ако всичките тези творения на Бога имат въздесъща нужда от другото Негово творение – слънцето, то ние, хората, всеки ден се нуждаем от Божествената светлина и топлина. Без Неговата благодат, с която Той ни дарява, не бихме съществували нито за миг в света. За човека словото Божие е като спасителен пояс, хвърлен в бурното житейско море. Който се възползва от него и се качи на спасителния кораб (Православната ни Църква), ще оживее. Да вярваме и никога да не забравяме думите на св. ап. Павел за вярата:

„Мярката за вярата в Бога е смъртта. Когато ти се предложи или вярата в Бога, или живота, и ти предпочетеш вярата, ти наистина вярваш” (Деян. 20:24).

Също така вярата ни трябва да бъде осъзната, т.е. с духовните си очи да прогледнем. Може би милиони човечеци по света са чели Светата Библия, но само една част от тях са вникнали духовно в съдържанието ѝ, след което са заживели съобразно Божиите заповеди. Много други посещават храма по традиция или поради някакво нещастие, но малцина са тези, които изпитват духовна нужда да посещават Светата Литургия редовно всяка неделя и на по-големите християнски празници. Но, разбира се, да се вярва твърдо и без съмнения, не е никак лесно, защото човекът постоянно е атакуван от дявола, за да се разколебае. В нашето объркано съвремие истински вярващите християни извършват голям духовен подвиг, следвайки Христовите заповеди, защото знаем, че дори самите апостоли също проявиха човешка слабост и се разпръснаха след разпятието на Нашия Господ. До света Петдесетница те нямаха тази увереност както след това. Божественото вдъхновение те получици едва след като Светият Дух ги осени във вид на огнени езици и те започнаха да проповядват без страх и бяха готови да отдадат живота си за Господа. Също така до явяването на Христа след възкресението Му апостолите като че ли не са разбирали напълно Писанията, но непосредствено преди Възнесението Си Господ направи така, че те да прогледнат духовно.

„Когато те приказваха за това, Сам Иисус застана сред тях и им каза: мир вам! Те, смутени и изплашени, помислиха, че виждат дух; но Той им рече: защо се смущавате, и защо такива мисли влизат в сърцата ви? Виждете ръ-

цете Ми: Аз съм Същият; попитайте Ме и виждете; понеже духът няма плът и кости, както виждате Мене, че имам. И като рече това, показа им ръцете и нозете. А понеже те от радост още не вярваха и се чудеха, Той им рече: имате ли тук нещо за ядене? Те Му дадоха късче печена риба и вощен мед. И като взе яде пред тях. И рече им: ето това е, за което ви бях говорил, когато бях още с вас, че трябва да се изпълни всичко писано за Мене в закона Мойсеев и у пророците и в псалмите. Тогава им отвори ума, за да разбират Писанията, и им рече: тъй е писано, и тъй трябваше Христос да пострада и да възкръсне от мъртвите на третия ден” (Лука 24:36–46).

Вярата и любовта ни към Бога са продиктувани от факта, че самият Бог никога не е преставал да обича човека. В тази връзка е желателно да направим хронология на библейските събития, като започнем от сътворяването на света и човека до наши дни.

Бог сътвори човека и воден от обичта си към него, още в самото начало го постави в райската градина. Там човекът не беше лишен от нищо, без той да полага каквито и да е усилия за това. Вездесъщият и Всезнаещ нуждите на Адам дори му сътвори жена – Ева, за да не се чувства самотен и заедно с нея да се радват на подредения райски живот. Човекът обаче не изпълни и малкото условие, което Бог му бе дал и яде от забранения плод (ябълката) и затова беше изгонен от рая.

Мъжът вече с труд трябваше да изкарва прехраната, а жената с мъки да ражда децата си. Колкото повече човекът се отдалечаваше от Божествената орбита, толкова по-близо

бе дяволското влияние над него, и колкото повече се размножаваше, толкова повече далече от Бога съгрешаваше. В гордостта си мислеше, че вече може и без Божията десница да твори и да се развива. Бог е любов и Той не би сторил нищо лошо на човека, ако до някаква степен положението с греховността му беше търпимо. Но уви, човечеството затънало толкова дълбоко в греховността (Содом и Гомор), че Бог допуснал всемирния потоп, като спасил само праведника Ной, семейството му и по един чифт от всички животни на земята.

След потопа човекът дълго време се радвал на Божествената близост и живял в благоденствие. С размножаването си човекът отново започнал да бъде по-често подвластен на греха чрез внушението на сатаната. Логично е да си зададем въпроса: Защо Бог не унищожи корена на злото – дявола – и по този начин да предпази човечеството от грях?

Най-скъпоценният дар, който сме получили от Създателя, е свободата на избор, защото, ако Той бе допуснал само доброто, ние нямаше да имаме свободата да избираме и бихме били до някаква степен ограничени или задължени да вършим само добро. Бог иска от всеки един от нас сам да избира пътя, по който да върви, като награждава доброто и наказва злото. А що се отнася до дявола, той ще бъде съкрушен и изпратен в огъня завинаги при свършека на света, при всеобщото възкресение на живи и мъртви.

При предишния упадък на човечеството Бог допусна потопа. След това човекът отново влезе в епоха на тежка безнравственост и безчестие и заслужаваше някакъв друг всемирен катаклизъм. Всеопрощаващият и обичащ човека Бог обаче този път реши да жертва Сина си, вместо да на-

казва. Чрез раждането на Богочовека Иисус Христос – Сина Божий, бе протегната Божествената десница на всеопрощението. Дали човекът бе заслужил такава огромна жертва – Синът Божий да бъде бит, унижен и разпнат заради греховете на света. Много човечи плътски мъдруват по този въпрос: „Как е възможно Творецът на света, Всевишният, да бъде заловен като разбойник и измъчван от човека, който Той е създал?“ Та нима не е могъл да не допусне такава унижение? Отговорът на тези въпроси е в следните библейски текстове:

„И ето, един от ония, които бяха с Иисуса, протегна ръка, извади ножа си и, като удари слугата на първосвещеника, отрязва му ухото. Тогава Иисус му казва: върни ножа си на мястото му, защото всички, които се залавят за нож, от нож ще погинат; или мислиш, че не мога сега помоли Своя Отец, и Той ще ми представи повече от дванайсет легиона Ангели? Но как ще се сбъднат Писанията, че тъй трябва да бъде? Тогава Иисус каза на народа; като на разбойник сте излезли с ножове и колове, за да Ме хванете; всеки ден седях с вас, поучавайки в храма, и Мене не хванахте. Но всичко това стана, за да се сбъднат пророческите писания” (Мат. 26:51–56).

Значи Синът Божий е могъл да извика легиони ангели в своя защита, но жертва живота си за греховете на човечеството. Тази жертва произлиза единствено и само от любовта на Бога към човека, въпреки неговото непослушание. Това е като любов на баща към сина си, независимо че той е найлошото дете сред другите в училище например.

Чрез проповедта си на земята Господ Иисус Христос ни казва какво ще е следващото събитие за човечеството.

Възкръсналият Христос, който победи смъртта и по този начин ни показа, че Той е алфата и омегата, отново ще дойде, но вече като Всемирен съдия. При свършека на света всеки ще получи вечна присъда в зависимост от делата си. Имайки предвид споменатите и сбъднали се в Свещеното Писание събития, е ясно, че и това събитие ще се случи, когато се изчерпи Божието дълготърпение. От нас се изисква да бъдем будни, добри, милосърдни, да се обичаме и подкрепяме един другиму. Заедно да гледаме с вяра и любов в настоящето и с надежда за бъдещето.

„Никой, който е сложил ръката си върху ралото и поглежда назад, не е годен за Царството Божие” (Лук. 6:57–62).

„Прочее, внимавайте над себе си да не би сърцата ви да бъдат отегчавани с преяждане, пиянство и житейски грижи, и да ви застигне оня ден внезапно; защото той ще настъпи като примка върху всички живеещи по цялото земно лице” (Лук. 21:34–35).

НЕКА ТЕЗИ ДУМИ, ИЗРЕЧЕНИ ОТ НАШИЯ ГОСПОД ИИСУС ХРИСТОС, НИКОГА ДА НЕ ЗАБРАВЯМЕ, ЗА ДА НЕ СЪГРЕШАВАМЕ!

АМИН

E-mail: otec.mahleliev@abv.bg
www.Smiscalat-na-Jivota.com

СМИСЪЛЪТ НА ЖИВОТА

(Беседи за Православните истини)

Българска
Първо издание

Автор
Свещеноиконом Стоян Махлелиев

Рецензенти
Панко Анчев
Недялко Несторов

Коректор
Дора Томова

Дизайн на корицата
Красимира Господинова

Компютърен дизайн
Йордан Дамянов

ISBN 978-954-579-947-1

Печат и предпечат
Издаелство „Славена“ – Варна,
ул. „Ген. Радко Димитриев“ 59А,
тел. 052/602-465
e-mail: office@slavena.net
www.slavena.net